

36 I ŠTEVILKA

REVIJA KORPORACIJE HIDRIA
ZIMA 2020

HIDRIA

KAZALO

4

22

32

54

60

SKUPAJ ZA SKUPNO PRIHODNOST 4-19

- HIDRIA V MOJIH OČEH PREDSTAVLJA VRHUNSKI IZDELEK
- PRIHODNOST SE VEDNO ZAČENJA ZDAJ IN Z NAMI
- S POZNAVANJEM MEGATRENDOV SOKREIRAMO PRIHODNOST
- COVID 19 POMEMBNO SPREMINJA SVET
- Z GRETJEM KATALIZATORJA NAD ONESNAŽEVANJE
- TRAJNOSTNE REŠITVE MORAMO ISKATI NA VSEH PODROČJIH
- LIFE HIDAQUA ZA PITNO VODO V SLOVENSKI ISTRI
- KAJ LAHKO VSAKDO NAREDI ZA MATER NARAVO

V DRUŽBI NAJBOLJŠIH 20-31

- BMW-JEVA HIBRIDNA IN ELEKTRIČNA VOZILA PRIHODNOSTI KRMILJENA Z NAŠIMI VOLANSKIMI SISTEMI
- AUDI, LAMBORGHINI IN PORSCHE Z NAMI V RAZVOJ NOVIH POGONSKIH AGREGATOV
- EVROPSKI AVTO LETA S HIDRIINIM VOLANSKIM SISTEMOM
- S KORPORACIJO MAN DO NOVEGA STRATEŠKEGA SODELOVANJA
- FAVORITA LJUDSKIH SRC STA SE POMEMBNO NADGRADILA
- SKUPAJ Z BOSCHEM ZA VRHUNSKO UGODNOST BIVANJA

USTVARJALNA ZAVZETOST 32-43

- POTREBNO JE NAJTI MOČ IN ENERGIJO ZA SOOČANJE Z IZZIVI
- BREZ DOBRIH ODNOSOV NI PRODUKTIVNOSTI
- UČINKOVITA KOMUNIKACIJA ZA UČINKOVITO DELO
- OSTANIMO ZDRAVI – SKUPAJ BOMO PREMAGALI VIRUSI
- KOT OTROK SEM POLOMIL VEČINO IGRAČ
- IZKUŠNJE MORAMO ZNATI UPORABITI V PRAKSI

AKTIVNA POZORNOST 44-59

- OTROCI MAKSIMALNO UŽIVALI NA TRETJEM VODNEM IZZIVU
- OTROKOM V IDRIJI OMOGOČAMO TRENUTKE SREČE
- MI SE NE DAMO
- Z GIBANJEM KREPIMO ZDRAVJE – TUDI NA DELOVNEM MESTU
- ŽIVLJENJE BREZ GLASBE BI BILO PRAZNO IN PUSTO
- NIČ NAS NE USTAVI
- Z RDEČIMI BALONI ZA SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI

KENDOV DVOREC 60-61

- MICHELINOV VODNIK PRIPOROČA KENDOV DVOREC

KOMENTAR PREDSEDNIKA POSLOVODNEGA ODBORA HIDRIE BOJANA GANTARJA

HIDRIA V MOJIH OČEH PREDSTAVLJA VRHUNSKI IZDELEK

FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Hidria je bila od leta 1997, ko sem se ji prvič pridružil, v poslovnem smislu moja prva ljubezen. Tudi v obdobju zadnjih sedmih let pridobivanja znanja in izkušenj v drugih industrijskih segmentih ter v finančnem sektorju sem redno spremljal njeno delovanje. K temu ni prispeval samo moj odnos do družbe, pač pa predvsem Hidriina progresivnost na globalnih trgih, inovativno delovanje ter vrhunske razvojne rešitve.

Nemogoče je spregledati inovativne rešitve, ki jih Hidria ponuja na področju elektromotorskih pogonov, volanskih sistemov, elektronsko komutiranih ventilatorjev ter okvirjev za motocikle premijskih blagovnih znamk. Zato danes ta korporacija v mojih očeh predstavlja vrhunski izdelek, pa naj bo to svečka s senzorjem tlaka, ki bistveno prispeva k visokotehnološkemu konkurenčnemu dizelskemu motorju prihodnosti ali pa inovativne rešitve na hibridnih električnih pogonih, volanskih sistemih ter aluminijastih in jeklenih okvirjih za motocikle.

Hkrati Hidria prihodnost naslavlja tudi z izdelki, ki bistveno vplivajo na zmanjševanje ogljičnega odtisa in tako prispeva svoj delež k prehodu v zeleno družbo. Vse navedeno so rešitve, ki globalno prepoznavnim premijskim blagovnim znamkam predstavljajo napredno tehnologijo, s katero ti nagovarjajo najzahtevnejše tržne segmente in uporabnike. Vse to seveda ustvarjajo naši predani sodelavci, ki imajo v tako naravnani organizaciji možnost razvijati svoj potencial in pokazati vso svojo kreativnost.

Med sodelavkami in sodelavci sem stkal številne vezi in prijateljstva že v prvem obdobju delovanja. Zdaj sem v svoji drugi Hidriini eri, ki se je pričela oktobra letos. Z obiskom naših slovenskih lokacij od Spodnje Idrije, Kopra, Tolmina, Jesenic in Kranja sem zopet srečal veliko prijateljev, zdaj ponovno sodelavcev, marsikoga pa v vmesnem obdobju na kateri od množičnih, športno-rekreativnih prireditvah. Kajti, da, tudi to je Hidria!

Ob že tako skrajno dinamičnem, hitro spreminjajočem se poslovnem okolju, v katerem nastopa družba, je današnji čas pred nas

postavil še izziv generacije. Zdravstvena kriza, s katero se soočamo, bistveno spreminja pravila obnašanja, poslovnega delovanja in razvojnih prioritet. Prepričan sem, da bo aktualna situacija še povečala zavedanje o pomenu zdravega življenjskega sloga ter s tem pomena zaščite in varovanja okolja in posledično potrebe po še hitrejšem prehodu v zeleno industrijo.

Hidria ta izziv že naslavlja in bo v tem procesu igrala pomembno vlogo. Globalizacija bo s tem dobila svoj pravi smisel. Dolgoročno je namreč nesprejemljivo pričakovati, da bomo na določenih delih planeta gnali umazano industrijo, zato da bi zagotavljali relativno blaginjo zahodnega sveta. Tudi ta sprememba gre v prid Hidrii. S svojo močno lokalno prisotnostjo ter tehnološko napredno, čisto proizvodnjo je danes ustrezno strukturirana za nove čase.

*Z močno lokalno prisotnostjo
ter tehnološko napredno,
čisto proizvodnjo smo ustrezno
strukturirani za nove čase.*

Hkrati se zavedamo, da vzhodnoazijski trgi že desetletje izrazito hitro rastejo. In to priložnost bomo morali v prihodnje odločneje nasloviti. Zaradi pospeševanja dinamike sprememb so pred nas postavljena še večja poslovna in finančna tveganja, zato moramo biti odzivnejši. Navedeno moramo v novi situaciji še posebej pozorno spremljati in skrajševati reakcijske čase.

Hidria je ekipa motiviranih, predanih in sposobnih zaposlenih. Navdušenje izvira iz doseženega, izpolnjenje pa izvira iz poti, ki nas do dosežkov pripelje. Ponosen sem, da sem postal del Hidriine ekipe. Veselim se sodelovanja s svojimi izkušenimi kolegi v Poslovnem odboru in z vsemi sodelavci. Naša skupna pot mora biti navdušujoča za vse deležnike in izpopolnjujoča tako za Hidrio kot njene zaposlene!

*Navdušenje izvira iz doseženega,
izpolnjenje pa izvira iz poti, ki nas do
dosežkov pripelje. Ponosen sem, da sem
postal del Hidriine ekipe.*

PRIHODNOST SE VEDNO ZAČENJA ZDAJ IN Z NAMI

AVTOR: DR. IZTOK SELJAK, DIREKTOR HIDRIE HOLDING

Je preteklost in je sedanjost. Prihodnost? Prihodnosti še ni. Si jo je pa mogoče predstavljati, razviti potrebne rešitve zanjo in jo tako sokreirati. Le na takšen način si bomo tudi zagotovili naše primerno mesto v njej.

V Hidrii smo pred 15 leti, po takrat 35 letih našega delovanja, prišli do velikega preloma v razmišljanju in posledično našem poznejšem intenzivnem razvoju. Takrat smo se na podlagi dolgoletnih izkušenj zavestno odločili, da ne bomo več samo sledilci velikih sprememb, ki jih povzročajo drugi, ampak smo enostavno narejeni za to, da smo (tudi) mi tisti, ki kreiramo, ki inoviramo, ki z našimi novimi rešitvami spreminjamo svet na boljše za vse. Odločili smo se za naš angažma v zeleni mobilnosti in industrijskih rešitvah prihodnosti ter s tem začeli graditi novo, današnjo Hidrio. To smo storili s polnim zavedanjem in obvladovanjem številnih tveganj, ki jih kreiranje novega, do zdaj nepoznanega, vedno prinaša s seboj. Tudi z vsem povezanim adrenalinom, kreativnim vznemirjenjem in ponosom ob naših posledičnih uspehih.

Na tej konceptualni podlagi smo sistemsko razvili in dodelali naš sistem ter proces strateškega načrtovanja našega poslovnega razvoja. V svoji osnovi ustrezno permanentno razpoznava in nasla-

*Edini način,
da ne ostanemo zadaj, je,
da smo spredaj.*

vlja megatrende ter vse faktorje, ki bodo v splošnem in specifično vplivali na prihodnost naših industrij ter področij, na katere se osredotočamo. Ob razumevanju osnovnih obrisov prihodnosti razvijamo našo vizijo ter strategijo in njeno uresničevanje podpiramo

z definiranjem ciljnih inovativnih prebojev v naših proizvodih, materialih, procesih ter poslovnih modelih. Inovacije in inovativnost, inovativna kreativnost, vse bolj postajajo naša ključna primerjalna prednost.

Pri tem si v prvi vrsti prizadevamo postavljati prava vprašanja, na katera potem vedno tako in/ali drugače najdemo prave odgovore – kako bo izgledala prihodnost in kako jo bomo soustvarjali? Zaščititi moramo planet, posledično sebe in prihodnje generacije. Naše življenje, delo in bivanje moramo narediti za vzdržno in trajnostno. Radikalno moramo, pa ne šele leta 2050 niti ne šele leta 2030, temveč tukaj in zdaj, odpraviti vse škodljive emisije in druge negativne vplive na okolje, kar posledično že zdavnaj prerašča iz malih niš zelene ekonomije v tehnično-tehnološki in ekonomski mainstream.

Poleg prehoda v brezogljično ekonomijo in družbo prihodnosti se preko zaščite obstoječih naravnih zemeljskih virov usmerjamo v nove materiale, krožno gospodarstvo, obnovljive vire energije, v zeleno električno mobilnost prihodnosti. Zaščita naše varnosti in zdravja ne le pred epidemijo covid-19 postaja prioritarna tema na globalnem nivoju. Posledično popolnoma spremenjeni načini dela od doma in od kjerkoli ter kadarkoli, ki jih poganja še digitalna revolucija, nam omogočajo povsem nove poslovne modele, pospešujejo odprte inovacije, kulturo zagonskih podjetij, delitveno ekonomijo ...

Prava vizija in pot sta zato ključni. In Hidria ima oboje. Živimo v času izjemnega hitrega prehoda na povezanost vsega z vsakomur in z vsem, stalno, kjerkoli in kadarkoli. To bo, bazirano na algoritmih, podprtih z umetno inteligenco, že v kratkem omogočalo do

zdaj nepredstavljljive rešitve. Naša življenja, način našega dela, vse se bo izjemno spremenilo že v času naslednjih treh do petih let. Kako živimo, kako delamo, kako se premikamo ... To ni prihodnost,

To ni prihodnost, ki bi se je morali bati. Je prihodnost, ki se jo lahko veselimo.

ki bi se je morali bati. Je prihodnost, ki se jo lahko veselimo. Sokreirajmo jo s polno odgovornostjo in spoštovanjem do nas samih in do celotnega človeštva. Prihodnost se namreč v prvi vrsti začne zdaj in z nami.

*V Hidrii intenzivno
proučujemo megatrende in
se strateško odzivamo ali
prilagajamo spremembam.*

S POZNAVANJEM MEGATRENDOV SOKREIRAMO PRIHODNOST

AVTORJA: TANJA MOHORIČ IN GVERINO RATOŠA

Prihodnost, ne glede na to, o kateri govorimo, lastni, v podjetju, državi ali družbi, ni nekaj, kar se bo zgodilo samo po sebi. Prihodnost je odvisna od današnjega dela in razmišljanja nas, naših bližnjih, odločevalcev v podjetjih in širši družbi.

Prihodnost se oblikuje vsakič, ko sprejmemo odločitev. Še posebej pa, ko sprejemamo pomembne strateške usmeritve in z njimi pogojujemo razvoj, saj s tem oblikujemo naše prihodnje življenje in poslovanje. Ker se v Hidrii tega močno zavedamo, razmisljemo, kakšno bo naše prihodnje poslovanje in ravnanje, namenjamo precej pozornosti. Z razmišljanji segamo ne samo pet, temveč deset, dvajset in trideset let v prihodnost, saj le tako lahko ustvarjamo primerne podlage za nadaljnji razvoj. Zato v zadnjih letih intenzivno proučujemo megatrende in se strateško odzivamo ali prilagajamo spremembam, ki jih prinašajo.

Megatrendi so velike, socialne, ekonomske, politične, okoljske ali tehnološke spremembe. Razvijajo se dalj časa. Ko postanejo spremembe tako močne, da so opazne in prepoznavne, vplivajo na širok nabor aktivnosti, procesov in dojemanj na vseh ravneh našega življenja. Njihov vpliv je opazen skozi desetletja in sega vsaj 15 let v prihodnost. S tem oblikujejo posebne pogoje, v katerih se porajajo ožje usmerjeni, specifični trendi.

Megatrendi torej opredeljujejo naš prihodnji svet. Spreminjajo politiko, družbo in gospodarstvo.

Oblikujejo se na različnih področjih. V Hidrii se posebej posvečamo tistim, ki vplivajo na avtomobilsko industrijo in proizvodno dejavnost. Tako ugotovljamo, da bo imela v prihodnjih letih in desetletjih na poslovne odločitve v naši korporaciji skoraj zagotovo pomemben vpliv globalizacija in z njo povezani specifični trendi na področju oblikovanja dobaviteljskih verig, pa tudi protekcionistični ukrepi posameznih držav, ki vse bolj ščitijo svoja nacionalna gospodarstva. Pomemben vidik bo treba nameniti tudi nepričakovanim izbruhom raznoraznih bolezni, kot je covid 19, ki lahko čez noč ohromijo ali zaustavijo ves svet.

Pri tem ne moremo mimo klimatskih sprememb, skrbi za naravo in uvajanja novih virov energije, ki bodo pomembno oblikovali odloči-

tve glede našega proizvodnega programa. Energetska učinkovitost izdelkov pa tudi proizvodnje postaja vse pomembnejši izziv. Zakonodaja na področju škodljivih izpustov vozil je vse strožja in zahteva pospešeno elektrifikacijo mobilnosti. Energetske učinkovitosti morajo biti tudi proizvodni procesi. Tako imenovana nova ekologija odraža skrb za okolje in naravne vire, pri čemer smo v Hidrii še posebej pozorni na učinkovito rabo materialov, zmanjševanje odpadka in težave, ki bi jih lahko imeli zaradi pomanjkanja redkih materialov.

Soočamo se tudi z izjemno hitrim razvojem novih tehnologij in digitalno transformacijo. To je najizrazitejše vidno v pospešeni robotizaciji in avtomatizaciji proizvodnje. Ta mora potekati brez napak, naprave morajo biti povezane in sposobne medsebojnega komuniciranja.

Uvajajo se rešitve, temelječe na velikem številu podatkov in umetni inteligenci. Zaradi navedenih megatrendov prihaja do izjemnih sprememb v poslovnih modelih. Vedno več je razvojnih partnerstev, temelječih na odprtem inoviranju. Povezovanje v okviru dobaviteljskih verig in z različ-

nimi sektorji gospodarstva in znanosti je nuja, ne več opcija. Vse to pa je še dodatno podkrepljeno z demografskimi spremembami, ki s seboj prinašajo staranje prebivalstva, novo dojetje zaposlitev, izobraževanja, zahtev po novih znanjih in veščinah ter posledično oblikovanje delovnih mest.

Vse navedeno močno in neposredno vpliva na poslovno okolje, v katerem posluje Hidria, in s tem na vse poslovne ter proizvodne procese. Da bi v čim večji meri razumeli moč in pomen vpliva megatrendov, sistematično in poglobljeno analiziramo vsakega posebej v soodvisnosti od drugih. Pripravljamo strategije, ki v največji možni meri vključujejo megatrende kot pomembno pozitivno motivacijo za naš prihodnji razvoj. In kar je najpomembnejše, pri tem vedno mislimo na sočloveka, njegovo kakovost bivanja in okolje, ki nam vedno znova ponuja številne izzive in inovativne rešitve.

Megatrendi opredeljujejo naš prihodnji svet. Spreminjajo politiko, družbo in gospodarstvo.

COVID 19 POMEMBNO SPREMINJA SVET

AVTORJA: TANJA MOHORIČ IN GVERINO RATOŠA, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Covid 19 je korenito spremenil naša življenja in poslovno okolje. Vanj je vnesel tako kratkotrajne kot dolgotrajne spremembe. Ponekod je še pospešil uveljavljanje posameznih trendov, drugje nekatere upočasnil. Predvsem pa je, v povezavi z našo vpetostjo v avtomobilsko industrijo, vplival na štiri področja, pomembna za naše poslovanje. Tu pričakujemo, da bodo spremembe trajne.

Globalizacija, protekcionizem, varstvo okolja, nove tehnologije in inovativni poslovni modeli ter nenazadnje izbruhi novih bolezni bodo pomembno zaznamovali našo prihodnost.

OKREPITEV KOMUNIKACIJE

Zaradi preprečevanja širjenja okužb so se začela podjetja izjemno hitro zapirati, kar je imelo neizmerno velik vpliv na dogajanje v celotni dobaviteljski verigi avtomobilske industrije. Zaradi do tedaj nepredstavljenih motenj v dobavah in logistiki se je vzpostavila močna komunikacija in izmenjava informacij vzdolž celotne verige. Pomembno je bilo vzpostavljanje zaupanja in odgovornosti ob hkratni še večji zahtevi po digitalnih rešitvah in takojšnjem dostopu do potrebnih informacij. To vse brez dvoma ostaja nova norma sodelovanja tako z dobavitelji kot s kupci.

NOVE OBLIKE DELA

Varnostni ukrepi so zaradi pandemije izjemno pospešili uvajanje novih, fleksibilnejših modelov dela, predvsem od doma, na daljavo in s tem povezane nove načine komunikacije med sodelavci. Hkrati s tem se je razvilo tudi zavedanje o vseh izzivih, ki jih delo na daljavo prinaša s seboj. Otežena komunikacija in pomanjkanje izmenjave informacij lahko vodita do negotovosti in nemotiviranost, kar zahteva od vseh nas še več empatije in pozornosti do sodelavcev. K temu lahko veliko pripomore tudi komunikacija z uporabo digitalnih tehnologij, kar se v zadnjem času uvaja bistveno hitreje, kot je bilo pričakovano v začetku leta 2020.

SPREMEMBA PRIORITET

Spremenile so se tudi raziskovalno-razvojne prioritete v avtomobilski industriji. Zavedanje o krhkosti našega ekosistema in nepopuščanje Evropske komisije glede doseganja okolijskih ciljev na eni ter padec prodaje in s tem tudi zmanjšanje sredstev za razvoj na drugi strani je močno vplivalo na novo opredelitev prioritete razvoja. Zato je avtomobilska industrija še bolj pod pritiskom razvoja tehnologij za zniževanje škodljivih emisij, deloma odložena pa so tudi vlaganja v razvoj povezane in avtonomne vožnje.

DIGITALIZACIJA IN INDUSTRIJA 4.0

Zahteva se bistveno hitrejša digitalizacija proizvodnih procesov. Ob veliki negotovosti, v kateri poslujemo, je treba vzdrževati kolikor toliko nemotene proizvodne procese, kar pa je ob potencialni grožnji zaradi odsotnosti zaposlenih možno edino z uvajanjem rešitev Industrije 4.0: od digitalnih dvojčkov, umetne inteligence, senzorike in analitike podatkov do napovednih in samoregulacijskih modelov in procesov, temelječih na velikem številu podatkov.

Z GRETJEM KATALIZATORJA NAD ONESNAŽEVANJE

AVTOR: PETER URŠIČ

Vozila z motorji na notranje izgorevanje ob vsakodnevnih kratkih in počasnih vožnjah v urbanih okoljih izrazito obremenjujejo okolje z izpušnimi plini. Naša korporacija zato nenehno išče inovativne rešitve, kako tovrstno onesnaževanje kar najbolj zmanjšati. Ena takšnih je učinkovito električno gretje katalizatorja, ki ga razvijamo v Hidrii v Tolminu.

Količina škodljivih izpustov pri novih avtomobilih se sicer iz leta v leto zmanjšuje, saj to od proizvajalcev vozil zahteva vedno strožja zakonodaja. Glavni element, ki poleg učinkovitega modernega motorja z notranjim izgorevanjem zmanjšuje količino škodljivih izpušnih plinov, je sodoben izpušni sistem s katalizatorjem. V njem se pri visoki temperaturi odvija kemijski proces pretvorbe škodljivih plinov v manj škodljive. Sodobne izvedbe

katalizatorjev ustrezno visoko temperaturo za uspešen kemijski proces čiščenja emisij dosežajo z izkoriščanjem toplotne energije izpušnih plinov. To seveda pomeni slabše delovanje katalizatorja ob hladnem motorju in posledično povečane izpuste škodljivih plinov v prvih nekaj minutah vožnje. Prav tako lahko do ohlajanja katalizatorja prihaja, ko je motor ugasnjen med start/stop delovanjem in v intervalu uporabe električnega motorja pri hibridnih vozilih.

Zato se v zadnjem času vse bolj uveljavlja rešitev z električnim grelcem v katalizatorju, ki omogoča doseganje ustrezne delovne temperature katalizatorja tudi pri hladnem motorju. S primerno zasnovo in vodenjem elektronskega napajalnega modula, ki je priključen med glavno akumulatorsko baterijo avtomobila in električnim grelcem, je mogoče med celotnim časom uporabe avtomobila zagotavljati učinkovito delovanje katalizatorja in

Razvili smo edinstveni sistem gretja katalizatorja od znotraj, ki zmanjšuje izpuste strupenih snovi iz vozil na fosilna goriva.

zmanjšati količino škodljivih izpušnih plinov. Tako bi lahko ta rešitev kmalu postala obvezen del sistema za čiščenje izpušnih plinov pri novih avtomobilih. In tukaj pride na vrsto Hidria.

Naša korporacija je namreč na omenjenem področju zelo aktivna. Od leta 2018 skupaj s partnerji in kupci razvijamo inovativne tehnično-tehnološke rešitve, ki bodo dodobra izpopolnile sistem električnega ogrevanja katalizatorja. Pri tem se nenehno soočamo z različnimi izzivi, ki jih uspešno rešujemo z znanjem in izkušnjami naših vrhunskih razvojnikov in ostalih zaposlenih. Tako smo denimo uspeli razviti posebno in edinstveno tehnologijo spajanja različnih elementov grelnega sistema katalizatorja. Ta se je v praksi izkazala za vrhunsko in smo jo zato že patentirali. Komponente sistema morajo namreč vzdržati ekstremno visoke temperature, vse tja do 1.000 °C, ob tem pa zagotavljati še dovolj visoko stopnjo izolativnosti, tesnosti spoja in vzdržljivosti. Nam je uspelo.

A to še ni vse. Razvili smo tudi edinstveni sistem gretja katalizatorja od znotraj, kjer v katalizator vgrajen grelec neposredno napajamo z nižjimi napetostmi, 12 ali 48 V, ki so na razpolago pri sodobnih vozilih. Tudi za to rešitev smo vložili patentno prijavo in s tem pomembno pripomogli k zmanjševanju izpustov strupenih snovi iz vozil na fosilna goriva, ohranjanju čiste narave za naše prihodnje rodove ter zeleni mobilnosti prihodnosti.

Pri razvoju se nenehno soočamo z različnimi izzivi, ki jih uspešno rešujemo z znanjem in izkušnjami naših vrhunskih razvojnikov in ostalih zaposlenih.

TRAJNOSTNE REŠITVE MORAMO ISKATI NAVSEH PODROČJIH

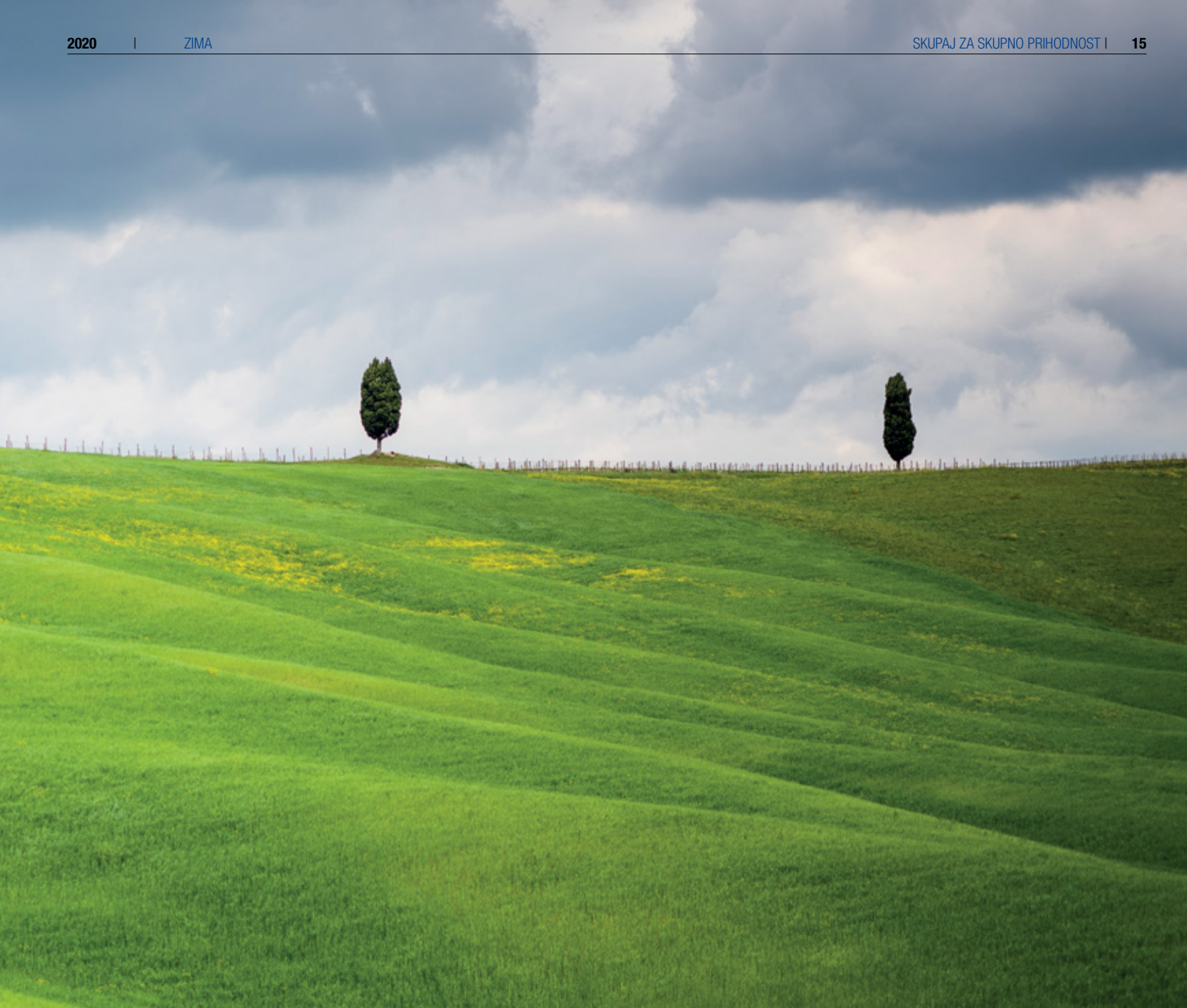
AVTORICA: NATAŠA GABRŠČEK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Ko se je svet spomladi ustavil zaradi epidemije covid-19, smo lahko vsepovsod brali o nujnosti zmanjševanja CO₂ in ogljičnega odtisa. A vemo, da so ta opozorila le kratkotrajna. Človeštvo je s svojim gospodarskim razvojem in načinom življenja že zdavnaj preseglo vzdržne okvire. Zato mora vsak pri sebi najti načine, kako z majhnimi koraki prispevati k skrbi za svet, ki ga bomo zapustili našim potomcem.

Današnji človek se sooča s skokovitim porastom tehnologij, po drugi strani pa se tako kot še nikoli do zdaj spopada z izzivi odmetavanja in kopičenja velike količine odpadkov. Kako to, kar danes ni več uporabno zame, porabiti, pretvoriti in preoblikovati v nekaj, kar lahko uporabi nekdo drug? Rešitev je zelena skrb in trajnostna naravnost. Številna podjetja so jo že vpeljala v svoje strateško in operativno poslovanje in se s tem še bolj usposobila za uspešno poslovanje. Izvajajo različne programe, od učinkovite rabe naravnih virov, uporabe in zamenjave nevarnih kemikalij z manj nevarnimi, zmanjševanja odpadkov, recikliranja, razvoja ekoloških izdelkov, zahtevnih standardov varstva okolja, skrbi za zaposlene in sodelovanja z lokalnim okoljem.

*Naravi lahko ukazujemo
samo tako,
da jo ubogamo.*

V Hidrii se zato še posebej dobro zavedamo, da je skrb za naravo in okolje ena najpomembnejših vrednot za trajnostni razvoj. Številni naši projekti, izdelki in rešitve pomembno pripomorejo k zeleni ekonomiji. V zadnjih letih smo veliko naredili na področju energetike, zmanjševanju porabe vode, elektrike. Optimizirali smo tudi porabo kemikalij v industrijskih procesih in posledično zmanjšali nastajanje odpadkov. Trajnost je namreč postala lastnost celotnega sistema podjetja, podobno kot je človekovo zdravje lastnost njegovega celotnega telesa. Vpeljujemo jo v vse procese. K temu nas napeljuje tudi naša zaveza certificiranja po okoljskem standardu ISO 14001, ki ga redno izvajamo, preverjamo in nadgrajujemo.

Kot strokovnjakinja na področju ravnanja z okoljem sem prepričana, da če s svetom, v katerem živimo, ne govorimo več jezika bratstva in lepote, se bo to odražalo v našem ravnanju do okolja. Ravnali bomo kot oblastniki, porabniki ali navadni izkoriščevalci naravnih danosti in ne bomo zmogli krotiti svoje dobič-kaželjnosti. In nasprotno, če se bomo čutili tesno povezane z vsem, kar biva, bosta treznost in skrb privreli na dan sami od sebe. Stvari je mogoče spremeniti! Vrnitve nazaj k prvobitni naravi ni, ker ne obstaja več in ker človeštvo preprosto ni več zmožno tega narediti.

A kljub temu moramo trajnostne rešitve iskati na vseh področjih z bolj ekološkimi izdelki, storitvami in še bolj trajnostno naravnanim gospodarjenjem.

Številni naši projekti, izdelki in rešitve pomembno pripomorejo k zeleni ekonomiji.

Indijski voditelj in mislec Mahatma (Velika duša) Gandhi je nekoč dejal: »Bodi sprememba, ki jo želiš videti v svetu.« Če k temu dodamo še latinski pregovor »Naravi lahko ukazujemo samo tako, da jo ubogamo«, hitro ugotovimo, da v kolikor želimo našim potomcem prepu-

stiti zemljo vsaj v takšnem stanju, kot jo poznamo danes, če želimo sprožiti nujne, trajnostne in zelene spremembe, moramo najprej začeti pri sebi, z majhnimi koraki. Pot v službo raje prehodimo ali prevozimo s kolesom ali pa se s sodelavci dogovorimo za skupno vožnjo z enim avtomobilom. Možno-

sti je veliko. Izgovorov sodobnega človeka še več. Še vedno pa smo mi sami tisti, ki sprejemamo odločitve. Najtežje največkrat prinesejo najlepše stvari.

LIFE HIDAQUA

ZA PITNO VODO V SLOVENSKI ISTRI

AVTOR: ROK PODOBNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

V Hidrii za industrijske potrebe porabimo kar precej vode, tudi pitne. Da bi porabo tega dragocenega vira življenja kar se da zmanjšali, smo pristopili k mednarodnemu projektu LIFE HIDAQUA. V našem Tehnološkem parku v Kopru bomo pomembno zmanjšali odvisnost od vodovoda, povečali samooskrbo in pripomogli k reševanju problematike pomanjkanja vode v slovenski Istri.

Posledice podnebnih sprememb niso več samo nekaj, kar vidimo le v medijih, z njihovimi konkretnimi posledicami se moramo vedno bolj soočati tudi v podjetjih. Ena izmed ključnih težav je soočanje s pomanjkanjem vode za uporabo v industrijskih procesih. Na Obali, kjer deluje tudi naša korporacija, se bo v prihodnjih letih zaradi vedno daljših sušnih obdobjev soočila z vprašanjem učinkovite izrabe vode ne samo za pitno, temveč tudi za industrijsko uporabo, saj regija ostaja pomembno industrijsko območje.

Vprašanje uporabe vode za naše potrebe na lokaciji Hidriinega Tehnološkega parka v Kopru smo naslovili z evropskim projektom LIFE HIDAQUA. V projektu smo se odločili za celostni pristop k problematiki, saj skupaj s projektnimi partnerji iščemo rešitve za pomanjkanje pitne vode, slabšanje ekološkega in kemijskega stanja naravnih vodnih teles zaradi emisij onesnaževanja z odpadno vodo in obremenjevanje okolja z odpadki iz procesov čiščenja vode. S posledicami naštetih okolijskih problemov smo se na lokaciji Koper v preteklosti že soočili. Tako smo bili denimo priča izpadu proizvodnje zaradi pomanjkanja vode ter slabši konkurenčnosti zaradi visokega vodnega in ogljičnega odtisa proizvodov.

Glavni cilj projekta je zato razvoj trajnostnega pristopa za ravnanje z vodo v industriji, ki ga bomo aplicirali na dveh pilotskih industrijskih primerih,

to je na primeru pilotskih industrijskih procesov tlačnega litja aluminija in varjenja okvirjev za motocikle. Kot konkretni cilj projekta smo si zastavili postavitev decentraliziranega sistema ravnanja z odpadno vodo z izgradnjo prototipne demonstracijske naprave. Obenem Hidria s projektom LIFE HIDAQUA na lokaciji Koper želi spodbujati rabo alternativnih vodnih virov, kot sta deževnica in somornica – polslana obalna voda ob izlivih rek, kjer se mešata celinska (sladka) in morska (slana) voda.

Želimo, da bi ta trajnostni koncept ravnanja z vodo, ki ga bomo razvili za našo interno uporabo, uspešno prenesli v širše lokalno ter regijsko okolje preko aktivnosti mreženja na lokalnem in vseevropskem nivoju. Opažamo namreč, da ima problematika pomanjkanja vode na Obali v zadnjih letih vedno večji odmev ne samo pri uradnih institucijah, temveč tudi v splošni javnosti. Zato smo v projekt LIFE HIDAQUA vključili aktivno mrežo javnih ter zasebnih zainteresiranih deležnikov, ki jih bomo nagovali ter vključevali med trajanjem projekta.

Projekt LIFE HIDAQUA hkrati naslavlja širšo mednarodno problematiko uporabe vode v industrijskih urbanih regijah v Sredozemlju, zato mednarodno dimenzijo projektu daje tudi vključenost partnerjev iz Španije, veliko pozornost pa bomo posvetili tudi čezmejnemu osveščanju o problematiki, kjer nameravamo vključiti tako sogovornike iz Furlanije Julijske krajine kot tudi hrvaške Istre.

- Štiriletni projekt je vreden 2,5 milijona EUR. Sofinancirata ga evropski okolijski mehanizem LIFE ter Ministrstvo za okolje in prostor. Hidria je v njem združila moči s tremi partnerji iz Slovenije – poleg koordinatorskega Zavoda za gradbeništvo še z Inštitutom Jožef Stefan in Geologijo Idrija – ter dvema partnerjema iz Španije – Inštitutom EURECAT in podjetjem Hidroquimia.
- S posledicami podnebnih sprememb se vse bolj soočamo tudi v podjetjih.
- Spodbujamo rabo alternativnih vodnih virov, kot sta somornica in deževnica.
- Trajnostni koncept ravnanja z vodo, ki ga bomo razvili za našo interno uporabo, želimo prenesti tudi v širše okolje.

KAJ LAHKO VSAKDO NAREDI ZA MATER NARAVO

AVTOR: ERIK BLATNIK, POVZETO PO WWW.WIKIHOW.COM

A person wearing a bright yellow hooded coat and dark pants stands with their back to the camera in a field. The ground is covered with fallen autumn leaves in various colors like orange, red, and brown. Several leaves are captured in mid-air, falling around the person. The background is a soft-focus landscape with trees and a bright sky, suggesting an outdoor setting in autumn.

Preprečevanje onesnaževanja narave in okolja je ključno za preživetje našega planeta in ljudi, ki na njem živimo. Zrak, ki ga dihamo, je namreč velikokrat obremenjen z nevarnimi snovmi, oceani in vodne poti pa zastrupljene s kemikalijami. Proti onesnaževanju se moramo zato boriti po naših najboljših močeh. Spoznajte nekaj praktičnih ukrepov, s katerimi lahko pripomorete k čistejšemu in prijetnejšemu okolju ter vzdržni rasti.

PREVOZ

Hodite ali kolesarite, kjerkoli lahko. Z avtomobilom se vozite le na daljše razdalje. Uporabljajte javni prevoz in zmanjšajte količino škodljivih emisij. Čas izkoristite za branje, spremljanje novic ali le mirno vožnjo. Združite več manjših prevozov v eno vožnjo. Ne le da boste manj onesnaževali, tudi prihranili boste. Zaradi nenehnega zagajanja hladnega motorja vozilo porabi tudi do 20 odstotkov več goriva. Redno vzdržujte in servisirajte svoje vozilo. Preverjajte tlak v pnevmatikah. Menjajte olje in filtre v skladu s priporočili vašega vozila. Dobro vzdrževano vozilo manj onesnažuje.

HRANA

Izberite lokalno pridelano hrano, kadarkoli je to mogoče. Za globalni prevoz je potrebna precej goriva, to pa onesnažuje okolje. Poizkusite zmanjšati porabo mesa, saj njegova pridelava povzroča ogromno onesnaženja in porabo vode, ponekod tudi toliko kot majhno mesto. Izberite ekološko pridelano sadje in zelenjavo, saj se pridelovalci pri vzgoji izogibajo uporabi kemičnih pesticidov, ki onesnažujejo podzemne vode. Sadite in vzgajajte lastno sadje in zelenjavo.

ENERGIJA

Uporabljajte varčne žarnice ter ugašajte luči in elektroniko, kadar niste v prostoru. Še več energije pa boste prihranili, če boste naprave izklopili iz vtičnice. Nastavite temperaturo vaše ogrevane sanitarne vode na 49 °C, za to namreč porabite tudi do ene četrtilne vse energije v vašem domu. Če je mogoče, perilo sušite na zraku in ne s sušilcem. Tako boste svoj ogljični odtis v povprečju zmanjšali za več kot 1000 kilogramov. Prepričajte se, da vaša okna dobro tesnijo in ne izgublimate energije po nepotrebnem.

ODGOVORNA PORABA IN RECIKLAŽA

Kadar je mogoče, kupujte rabljene predmete. Pomagali boste zmanjšati povpraševanje po novih materialih in prihranili denar. Kupujte in uporabljajte reciklabilne izdelke. Ogromno odpadkov namreč tvorijo ravno izdelki za enkratno uporabo. Izberite izdelke z malo embalaže. Izogibajte se nakupom izdelkov, pakiranih s stiroporom, saj ga je težko reciklirati. Reciklirajte vse, kar lahko.

BMW-JEVA HIBRIDNA IN ELEKTRIČNA VOZILA PRIHODNOSTI KRMILJENA Z NAŠIMI VOLANSKIMI SISTEMI

AVTOR: ERIK BLATNIK

Naša korporacija bo BMW-ju dobavljala inovativna aluminijasta ohišja volanskih sistemov, ki jih bo BMW z letom 2023 začel vgrajevati v vsa svoja nova hibridna in električna vozila. S pomembnim strateškim dogovorom potrjujemo vodilno vlogo inovativnega predrazvojnega dobavitelja ključnih delov volanskih sistemov v premijskih vozilih in se še dodatno utrjujemo med najpomembnejšimi globalnimi sokreatorji elektromobilnosti.

Naši volanski sistemi bodo voznikom električnih in hibridnih BMW-jev prihodnosti omogočali samodejno električno nastavitve volana glede na njihovo velikost.

Za nova BMW-jeva hibridna in električna vozila smo razvili in bomo tudi proizvajali inovativne dele vertikalnega aluminijastega volanskega sistema, katerega posebnost je, da omogoča samodejno električno nastavitve volana glede na velikost voznika. Zelena vozila prihodnosti, opremljena s tovrstnim sistemom, bodo na evropske in svetovne ceste zapeljala čez tri leta.

BMW bo zanje uporabil posebno, dodatno izboljšano platformo, imenovano CLAR (CLuster ARchitecture). Ta je sestavljena iz izredno močnega jekla, aluminija in ogljikovih vlaken, je lažja od predhodnih, z njo pa BMW še dodatno izboljšuje učinkovitost svojih hibridnih in električnih vozil.

Strateško pomemben dogovor, ki bo trajal do leta 2030, smo pridobili v ostri globalni konkurenci. Pogodba nam skupaj s koncem lanskega leta sklenjenimi novimi pogodbami za izdelavo ključnih delov pogonskih elektromotorjev, o katerih smo več pisali v prejšnji, 35. številki revije Hidria, zagotavlja uspešen razvoj in dodatno krepitev na globalnih trgih.

Zopet potrjujemo, da spadamo med najinovativnejša in posledično najkonkurenčnejša podjetja. Ta status utrjujemo tudi s stalnimi vlaganji, saj se zavedamo, da brez najnovejših in najnaprednejših tehnologij, procesov ter s tem povezanim znanjem ni napredka.

HIDRIA V PREMIJSKIH IN SUPERŠPORTNIH VOZILIH

AUDI, LAMBORGHINI IN PORSCHE Z NAMI V RAZVOJ NOVIH POGONSKIH AGREGATOV

AVTOR: **ERIK BLATNIK**

V prihodnjih petih letih bomo Audiju, Lamborghiniju in Porscheju zagotavljali ključne dele visokoučinkovitih prestižnih dizelskih in bencinskih motorjev za njihova prestižna in superšportna vozila. S tem dogovorom se še dodatno utrjujemo v vrhu globalnih proizvajalcev inovativnih rešitev za sodobno mobilnost prihodnosti.

Dolgoletne izkušnje, kompetentnost, znanje in inovativnost Hidriinih zaposlenih so znova prepričali največje igralce v svetovnem avtomobilskem poslu. Tokrat so naše vrhunske rešitve izbrali prestižni proizvajalci Audi,

Lamborghini in Porsche. V svoja vozila bodo vgrajevali v Hidrii razvite ključne aluminijaste dele bencinskih in dizelskih agregatov, zato bodo ti avtomobili lažji in učinkovitejši, z boljšimi izkoristki v vožnji, boljšimi pospeški in nižjimi emisijami.

Audi bo tako naše visokokakovostne aluminijaste komponente novega trilitrskega pogonskega motorja V6 TDi vgrajeval v osrednji agregat svojih najbolj poznanih modelov A4, A5, A6, S6, S7, Q5, Q7 in Q8. Hidriini ključni deli motorjev bodo vgrajeni tudi v 1.8- in 2.0-litrski bencinski različice Audijevih štirivaljnih pogonskih agregatov z oznakama TSI in TFSI ter v Porschejev novi osemvaljni bencinski motor.

S tem se je Hidria še dodatno utrdila in pozicionirala med ključne globalne dobavitelje vrhunskih delov pogonskih agregatov in si odprla vrata za številne nove, tudi prestižne projekte. Eden takšnih je sodelovanje z Audijem in Lamborghinijem na področju razvoja pogonskega agregata za njuna superšportnika Audi R8 in Lamborghini Huracan. Tudi njima bo naša korporacija zagotavljala ključne aluminijaste dele pogonskega agregata, ki obema voziloma omogoča, da od 0 do 100 km/h pospešita v manj kot 3,5 sekunde in dosežeta končno hitrost 320 km/h.

Tovrstna razvojna sodelovanja so pomembna odskočna deska tudi za pilotske projekte predrazvoja in razvoja pogonskih agregatov ter vozil prihodnosti, ki bodo luč sveta ugledali šele čez pet let in pozneje. Prav tako pa Hidrii omogočajo kreiranje neprecenljivega novega znanja za masovne, velikoserijske posle ter nove investicije za razvoj in proizvodnjo inovativnih izdelkov ter rešitev na področju avtomobilске in industrijske tehnike prihodnosti.

S poslom smo odprli vrata številnim novim, tudi prestižnim projektom.

EVROPSKI AVTO LETA S HIDRIINIM VOLANSKIM SISTEMOM

AVTOR: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Marca je evropski avto leta 2020 postal Peugeot 208. V preteklosti so se v tem podjetju, članu francoske Skupine PSA, že velikokrat veselili tega prestižnega priznanja. Tokrat smo k njegovi zmagi pripomogli tudi v naši korporaciji, saj za nagrajeni model izdelujemo ključne dele aluminijastega volanskega sistema. S tem pomembno prispevamo k boljši vodljivosti, varčnosti in okoljski sprejemljivosti letošnjega evropskega avtomobilskega prvaka.

Hidria s Skupino PSA, lastnico blagovnih znamk Peugeot, Citroen, DS Automobiles, Opel in Vauxhall, na različnih področjih kot predrazvojni dobavitelj sodeluje že dalj časa. Že nekajkrat smo bili nagrajeni za dobave različnih ključnih delov njihovih vozil in postavljajo nas kot zgled ene najboljših avtomobilskih tovarn na svetu. Skupina PSA v svoja vozila vgrajuje naše številne inovativne rešitve, kot so različni sistemi za hladni zagon dizelskih motorjev, ključni deli elektromotorjev in krmilnih sistemov.

Peugeot 208, trenutno najbolje prodajani avtomobil v Franciji, tako kot njegove predhodnike Peugeot 207 in Peugeot 206, krmilijo Hidriini ključni deli volanskega sistema. Naše aluminijasto ohišje volanske letve namreč občutno izboljšuje vodljivost, varčnost in okoljsko prijaznost vozila. Evropski avto leta 2020 bo kupcem na voljo z bencinskim, dizelskim in električnim motorjem. Sisteme za novi Peugeot 208 pa smo v koprski poslovni enoti Hidria Alutec začeli proizvajati sredi lanskega leta in jih bomo vse do leta 2028, kolikor traja pogodba s tem pomembnim francoskim podjetjem.

*Peugeotova zmaga na tekmovanju
za Evropski avto leta je veliko priznanje
za Hidrio.*

Peugeot 208, mestni kompaktnož, je evropski avto leta 2020 postal na razstavnem prostoru zaradi koronavirusa odpovedanega avtomobilskega salona v Ženevi. Žirijo je sestavljalo 60 novinarjev iz 23 držav. Vozilo, ki v sebi nosi tudi Hidriin pečat, pa je v finalu premagalo avtomobilske modele BMW serije 1, Porsche Taycan, Tesla 3, Ford Puma, Renault Clio in Toyota Corolla. Peugeotova zmaga je tako veliko priznanje za našo korporacijo, ki s tem inovativno in prebojno sodeluje pri sokreiranju najboljših vozil v Evropi in globalno.

Novi Peugeot 208 je zaradi Hidrie bolj vodljiv, varčen in okoljsko sprejemljiv.

Fotografija je bila posneta pred izbruhom epidemije covid 19.

S KORPORACIJO MAN DO NOVEGA STRATEŠKEGA SODELOVANJA

AVTOR: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

”

*Hidria z varjenimi izdelki po novem
vstopa tudi v svet tovornjakov.*

Hidria z varjenimi izdelki prvič vstopa tudi v svet tovornih vozil. Naša korporacija bo za priznanega proizvajalca tovornih vozil in avtobusov MAN v Kopru proizvajala ključne dele kabine tovornjakov. Ti so plod znanja in izkušenj našega strokovnega tima in njihovega dolgoletnega poznavanja varilnih tehnologij.

Na področju zagotavljanja inovativnih rešitev za gradbena in tovorna vozila vidimo veliko priložnosti. Povpraševanje po tovrstnih vozilih namreč zaradi povečevanja globalnih trgovskih aktivnosti, preseljevanja ljudi v mesta, transporta prehrane, pa tudi grajenja novih naselij in infrastrukture ter rudarjenja življenjsko potrebnih surovin, ki poganjajo sodobne tehnološke naprave, raste iz leta v leto.

V segmentu proizvodnje tovornih vozil in delovnih strojev smo sicer že prisotni z inovativnimi in učinkovitimi sistemi za hladni zagon dizelskih motorjev, saj tovornjaki ali delovni stroji znamk, kot so MAN, Iveco, John Deere ali Caterpillar, s katerimi sodelujemo že vrsto let, uporabljajo večinoma tovrstne pogonske agregate. Zaradi naših sistemov je delovanje vozil boljše in čistejše, saj v okolje izpuščajo manj strupenih snovi, prav tako porabijo manj goriva.

Zdaj pa naša korporacija stopa še korak dlje. Naše vrhunske varjene in lakirane izdelke, ki jih z najnovejšo tehnologijo načrtujemo, razvijamo in proizvajamo v Hidriinem Tehnološkem parku v Kopru, bodo po novem uporabljali tudi izdelovalci tovornih vozil. Natančneje svetovno priznani proizvajalec tovornjakov in avtobusov MAN, član skupine Volkswagen. Zanj razvijamo in izdelujemo ključne dele kabine tovornjakov, to je jeklene okvirje za predalnice in hladilnike, ki so nepogrešljivi del vsakega tovrstnega vozila.

Tehnološko zahtevne dele kabine tovornjakov izdelujemo z lastno inovativno in nagrajeno tehnologijo varjenja. Ta je plod znanja in izkušenj našega strokovnega tima in njihovega dolgoletnega poznavanja varilnih tehnologij. V korporaciji namreč na enem mestu zagotavljamo razvoj mehanskih obdelav in površinsko zaščitito varjenega izdelka. To pa nam omogoča pomembno konkurenčno prednost, saj so le redki konkurenti sposobni ponuditi obe tehnologiji na isti proizvodni lokaciji.

FAVORITA LJUDSKIH SRC STA SE POMEMBNO NADGRADILA

AVTOR: PRIMOŽ MAKUČ, FOTO: ANDRAŽ MARTINŠEK

Letošnje leto bo pri vseh nas pustilo takšen ali drugačen pečat. Spremembe, ki so nas doletele, so na različne načine zaznamovale naša življenja. Je pa res, da vse spremembe niso nujno slabe. Avtomobilski trg je denimo že tak, saj se je v zadnjem letu nekoliko spremenil. Digitalizacija in elektrifikacija avtomobilov je v polnem razcvetu in svoj delež pri tem ima tudi Hidria. Zato smo za vas preizkusili novi Volkswagen Golf in novi Seat Leon, ki sta deležna kar precejšnje tehnološke in oblikovne nadgradnje.

Kljub temu da je elektrifikacija avtomobilov v polnem razcvetu, se je v Evropski uniji v lanskem letu še vedno vsak tretji kupec novega avtomobila (30,5 % ljudi) odločil za dizelski pogonski agregat. Glavne prednosti teh motorjev so še vedno zanesljivost, zmogljivost in varčnost, česar se še kako dobro zavedajo tudi pri Volkswagnovem koncernu. Oba modela sta še vedno na voljo z delovno prostornino dveh litrov (2.0 TDI) v ročni ali avtomatski, DSG izvedbi, menjalnika. Pri vsem tem ne smemo pozabiti, da za obstoj dizelskega motorja niso dovolj le prej omenjene odlike, ampak je treba zadostiti tudi zahtevnim emisijskim regulativam. Nova VW Golf in Seat Leon tako uporabljata enega najčistejših motorjev na notranje izgorevanje na svetu.

K temu pomembno prispeva tudi Hidria s prebojno mednarodno nagrajeno rešitvijo – sistem za hladni zagon dizelskega motorja s

senzorjem tlaka Optymus PSG, ki omogoča bistveno čistejše delovanje motorja. Iz izgorevalne komore pridobiva preko 100.000 podatkov na sekundo, informacije o tem pošilja v osrednji motorni računalnik in tako v realnem času uravnava vbrzganje goriva ter druge za optimalno izgorevanje ključne parametre. Skupaj z novim dvojnimi dozirnimi sistemom SCR z dvojnimi vbrzganjem tekočine AdBlue, ki ga uporabljata novi VW Golf in Seat Leon, prispeva k radikalnemu zmanjšanju porabe goriva in posledično vseh emisij, še posebej tudi do zdaj pri dizlu najbolj problematičnih dušikovih oksidov (NOx). Močno je izboljšano tudi delovanje po samem hladnem zagonu tega dizelskega motorja.

Drugačne so tudi oblikovne in estetske linije. Oba modela s svojima predhodnikoma nimata več skupnih potez. Sprememba izgleda je bila pri Golfu glede na prejšnje različice precej drzna,

*K čistosti novega Golfa in novega
Leona pomembno prispeva
tudi Hidriin sistem Optimum PSG.*

medtem ko smo pri Leonu vedno pričakovali bolj športne in dinamične poteze. A Golf kljub oblikovalski drznosti še vedno premore dovolj tradicionalnih linij, da lahko še vedno lahko cilja na uporabnike, ki so se čustveno navezali na ta model. In teh v Sloveniji ni malo. Z Leonom so to zgodbo zapeljali še malce dlje in se na zadnjem delu poslužili dinamično povezanih LED-luč. Na to prej nismo bili navajeni in tukaj se opazi, da ta dva modela peljeta vsak svojo pot.

Največ podobnosti med obema modeloma zagotovo najdemo v notranjosti, ki je po novem polno digitalizirana. Poslužili so se minimalističnega pristopa in na vsak način zmanjšali število fizičnih gumbov. Večji del funkcij se po novem upravlja izključno preko osrednjega multimedijskega vmesnika z zaslonom na dotik, za katerega se potrebuje kar nekaj uvajanja. Funkcij je res ogromno,

a če smo se navadili na pametne telefone, se bomo tudi na pametne avtomobile. Golf in Leon zagotovo sodita v to skupino, saj s številnimi aktivnimi in pasivnimi sistemi pomagata pri varnejši vožnji. Tempomat z avtomatskim prilagajanjem razdalje lahko po novem samodejno prilagodi hitrosti pred vstopom v ovinek in o tem dodatno obvesti na digitalnem voznikovem zaslonu. V nastavitvah se to funkcijo seveda lahko izklopi, vendar je res fascinantno, kako avtomobilska tehnologija napreduje.

Golf in Leon z iskanjem potencialnih kupcev ne bosta imela težav, ker pri obeh opazimo občuten tehnološki napredek, bodisi pri bencinski ali dizelski različici modela. A na koncu vedno prevladajo čustva, ki vselej premaknejo tehtnico v pravo smer.

SKUPAJ Z BOSCHEM ZA VRHUNSKO UGODNOST BIVANJA

Ne le izredne razmere ob epidemiji covid-19, tudi številni uspešni projekti so od aprila povzročali kar precejšnji dodatni vrvež v naši korporaciji. Tako je na elektronsko komutirani (EC) ventilatorski liniji poslovne enote Hidria Movent ob novih varnostnih pravilih in spremenjenem načinu dela kar vršalo. Glavni razlog pa uspešno realizirani projekt za skupino Bosch, ki v svoje toplotne črpalke po novem vgrajuje Hidriine nizkošumne ventilatorje.

Sodelovanje z Boschom, ki zaposluje 440 tisoč ljudi po vsem svetu in je lani ustvaril za skoraj 80 milijard evrov prihodkov, je v Hidrii že vrsto let stalnica. Z njim izmenjujemo znanje in ideje tako na avtomobilskem kot industrijskem segmentu ter z inovativnimi izdelki in rešitvami skupaj gradimo prihodnost. Zdaj pa nas je ta nemški velikan s kar 440 podružnicami v 60 državah sveta prepoznal tudi kot odličnega razvijalca in izdelovalca vrhunskih ventilatorjev, ki v sodobnem svetu ljudem zagotavljajo maksimalno ugodnost bivanja.

Hidria tako od aprila dalje Boschu redno dobavlja EC aksialne ventilatorje premera 630 milimetrov, ki jih ta nemška globalna korporacija vgrajuje v svoje toplotne črpalke. Sam razvoj ventilatorja se je začel pred tremi leti. Dodatni pospešek je projekt dobil z našim februarjskim obiskom Švedske, natančneje mesta Tranås, kjer Bosch izdeluje svoje toplotne črpalke. Pri razvoju so sodelovali Hidriini razvojniki na področju baznega in aplikativnega razvoja, ki so s svojim znanjem in izkušnjami naredili res kakovosten in estetsko dovršen izdelek.

Zanimivo je bilo od začetka do konca, še posebej intenzivno je bilo od konca oktobra lani do

pričetka redne proizvodnje. Takrat smo morali opraviti kar štiri različna testiranja. Ugotovitve in rezultati so bili dobra učna ura tudi za potencialne nove projekte, ki nas še čakajo. Pri tem je zanimivo, da smo v tem partnerstvu zares spoznali globalne razsežnosti Boscha. Za posel smo

Hidria se vse bolj osredotoča na razvoj ventilatorjev za toplotne črpalke.

se namreč dogovarjali z njihovim nemškim komercialnim oddelkom. Iz Nemčije so bili tudi njihovi razvojniki, vzorce pa smo testirali na njihovi portugalski lokaciji. O rednih dobavah in drugih logističnih detajlih se pogovarjamo z njihovimi švedskimi kolegi.

Naši razvojniki so s svojim znanjem in izkušnjami naredili res kakovosten in estetsko dovršen izdelek.

In v čem je ventilator boljši od drugih? Razvit in optimiran je prav za Boschevo toplotno črpalke, poleg tega pa proizvede tudi izredno malo hrupa ob delovanju. Ta je zaradi zunanje postavitve toplotnih črpalk zelo pomemben faktor odločanja o nakupu tovrstnih naprav. Zato lahko na tem mestu poudarimo, da se Hidria na tem področju vse bolj osredotoča na razvoj ventilatorjev za toplotne črpalke. Ocenjujemo namreč, da ima ta trg velik potencial, saj bodo toplotne črpalke dolgoročno predvsem v evropskih državah

začele zamenjevati klasične peči z oljnimi gorilci. Sodelovanje z Boschom tudi na področju toplotnih črpalk tako za Hidrio pomeni dodatno močno referenco na nemškem trgu in na trgu ogrevanja.

POTREBNO JE NAJTI MOČ IN ENERGIJO ZA SOOČANJE Z IZZIVI

AVTORICA: TANJA KENDA, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Časi, v katerih živimo, prinašajo novo realnost, za katero pa si zagotovo ne želimo, da bi trajala. Zaskrbljenost, strah in negotovost so bili spremljajoči dejavniki teh novih neugodnih okoliščin. V Hidrii smo zato odločno stopili skupaj. Sprejeli smo mnoge ukrepe in aktivnosti proti širjenju virusa covid 19. Prevzem odgovornosti, ustrezna komunikacija, razumevanje stisk posameznika, empatičen pristop so omilili situacijo, v kateri smo se znašli.

V zelo kratkem času smo se bili primorani prilagoditi novim, nejasnim in neznanim situacijam.

Ravno smo vstopali v pomlad, ko nam je novi koronavirus čez noč prinesel polno neprijetnih presenečenj. Če smo še v začetku leta le preko elektronske pošte spremljali, kaj se s covidom 19 dogaja v daljni Kitajski, je že kmalu zatem v svetu izbruhnila pandemija, ki je dodobra spremenila naš vsakdan. Znašli smo se v vrtincu neznanega. Širjenje virusa je močno vplivalo tudi na gospodarstvo, kjer je bilo zaznati upad povpraševanja in motnje v nabavno-prodajnih verigah. Padeč naročil je upočasnil in ponekod ustavil celo proizvodne procese. Ceste so bile skoraj brez avtomobilov, parkirišča pred Hidrio so ostajala prazna, ustavil se je dnevni ritem dela in srečevanje s sodelavci.

V zelo kratkem času smo bili primorani projekte, dela in naloge preusmeriti, nekatere celo opustiti in se prilagoditi novim, nejasnim in neznanim situacijam. Vsi ukrepi vlade, zaprtje vrtcev, šol in fakultet, zdravstvenih ustanov, medobčinskih in medregijskih mej, omejitev prometa, delovanja trgovin, so nas prisilile k velikim prilagoditvam. Spremembe smo doživljali vsak na svoj način. Tisti, ki smo v negotovih dnevih hodili na delo, smo bili zaradi splošnega nepoznavanja nove bolezni in morebitne okužbe zaskrbljeni za svoje zdravje. Prav tako sodelavci in starši, ki so morali ostati doma in se čez noč vključiti v izobraževalne procese učenja svojih otrok na daljavo. Poletje nam je sicer prineslo počitnice in z rahljanjem preventivnih ukrepov omogočilo kratek oddih.

Zaščitne maske so zakrile del naših obrazov, v očeh sta bila včasih vidna strah in zaskrbljenost, še večkrat pa podpora in zaupanje.

Preventivni ukrepi, v Hidrii sprejeti po priporočilih strokovnih zdravstvenih služb in vlade, so nadomestili marsikaj pred epidemijo na videz večnega. Osebna razdalja je narasla na meter in pol, zaščitne maske so zakrile del naših obrazov, v očeh sta bila včasih vidna strah in zaskrbljenost, še večkrat pa podpora in zaupanje. Če je bilo pred epidemijo delo od doma redka izjema, je to danes nova praksa. Videokonferenčna orodja so nadomestila osebne sestanke, poslovna potovanja in konference. Namesto izobraževanj v živo uporabljamo spletne platforme, novost so tudi virtualni sejmi. Digitalizacija in z njo povezana tehnologija sta izjemno pripomogli k hitrim prilagoditvam in nemotnemu poslovanju. Socialna izoliranost in manj osebne komunikacije pa sta se za posameznika v tem času žal izkazali za precej manj pozitivno izkušnjo.

Zaposleni in vodstvo smo v dani situaciji skušali prispevati svoj maksimum. Te negotove čase želimo prebroditi s čim manj posledicami za Hidrio, zaposlene in njihove družine. Sodelavce z novicami in informacijami tekoče obveščamo

o stanju, preventivnih ukrepih, organizaciji, zakonodaji, naročilih in poslovanju. Čas, ki ga trenutno živimo, nas vseeno uči tudi nekaj pomembnega. Znova smo se začeli zavedati, kako zelo smo kot družba in skupnost ranljivi in kako pomembno je, da med seboj sodelujemo, si zaupamo in se počutimo svobodni. Nastalo situacijo lahko vzamemo tudi kot priložnost za napredek, odločni, da iz nje izidemo močnejši. Trenutno največja želja pa je, da ostanemo zdravi ter da skozi jesen in zimo kljubujemo vsem vrstam virusom.

BREZ DOBRIH ODNOSOV NI PRODUKTIVNOSTI

AVTORICA: **TONJA BLATNIK**, FOTO: **OSEBNI ARHIV**

Dr. Nada Zupan je redna profesorica na Katedri za menedžment in organizacijo na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani. Že vrsto let se aktivno vključuje v razvoj kadrovske stroke v Sloveniji, med drugim je tudi soavtorica raziskave Organizacija dela v času epidemije in po njej, v kateri so merili vplive covid 19 na slovenska podjetja.

Kako je covid 19 spremenil področje dela v Sloveniji?

Dogajanje v Sloveniji je precej podobno tistemu v svetu. Tudi pri nas se je močno povečalo delo od doma, s katerim pa je imela večina kar dobre izkušnje. Mnogi pričakujejo, da bodo tudi po koncu epidemije delali od doma več kot prej. Seveda vsa delovna mesta niso primerna za tovrstno obliko dela, kar najboljše vedo prav v proizvodnih podjetjih. Tu je glavni izziv, kako zagotoviti varno delo v tovarnah. Raziskava kaže, da so podjetja v novih pogojih sprejemala ustrezne ukrepe za zdravje in varnost pri delu, a so zaposleni kljub temu poročali o povečanju stresa in obremenitvah. To so ugotovljale tudi mednarodne raziskave.

Je raziskava potekala tudi panožno? Se v avtomobilski industriji kažejo kakšne specifične?

Žal vzorec podjetij v raziskavi ni dovolj velik, da bi lahko naredili panožne analize. Predvidevam pa, da so zaradi upada povpraševanja podjetja na eni strani še bolj pred izzivi obvladovanja stroškov, hkrati pa je tudi veliko priložnosti za uvajanje novih tehnologij, pametnih tovarn. Zato je še toliko večji izziv, kako obvladovati trenutno situacijo, a hkrati gledati naprej in razvijati kompetence za delo v prihodnosti.

Kaj bi svetovali podjetjem in kaj zaposlenim, da bi ohranili čim boljše odnose in hkrati visoko produktivnost?

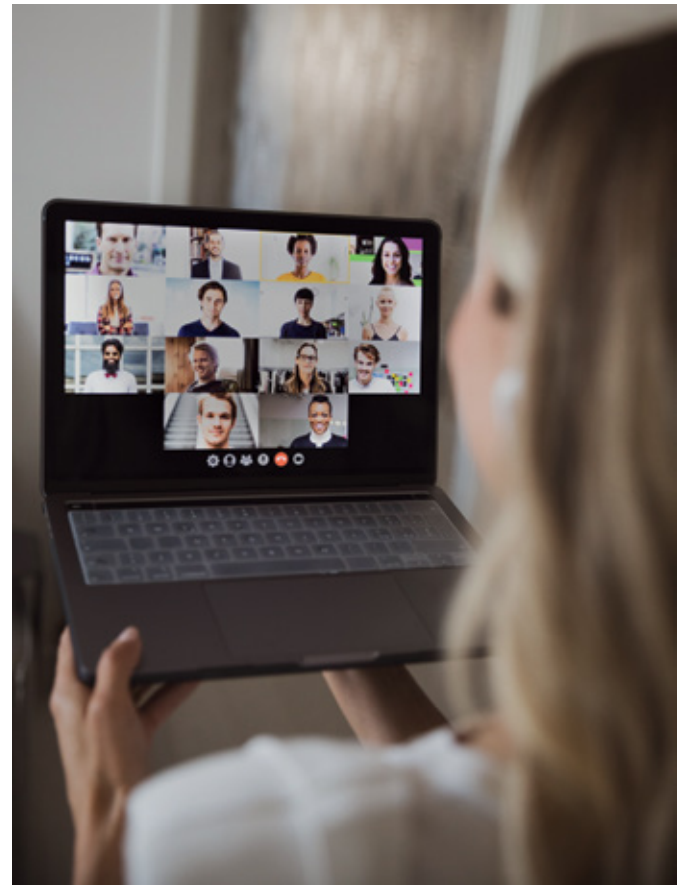
Pomembno je ustvarjanje zaupanja, medsebojno spoštovanje, odprta komunikacija in vključujoče vodenje, da pri sprejemanju odlo-

Eden glavnih kadrovskih izzivov je usposabljanje zaposlenih za nove pristope in načine dela.

Vlaganja v dobro počutje zaposlenih so trend, ki ga lahko opazimo pri najuspešnejših podjetjih.

čitev upoštevamo tudi zaposlene. Z dobrimi odnosi ustvarimo enega od glavnih pogojev za visoko produktivnost. Dodati moramo še ustrezno usposobljenost in motiviranost. To pa lahko dosežemo z vlaganjem v razvoj ljudi in zavedanjem o pomenu znanja ter kompetenc pri zaposlenih, ki svoj razvoj soustvarjajo. Možnosti, da se učimo, je zdaj res veliko. Na zavzetost pa lahko v podjetjih najbolj vplivamo z jasnimi cilji in vizijo, s katerimi se zaposleni lahko poistovetijo. Pa seveda z zanimivim delom, dobrim delovnim okoljem, nagrajevanjem uspešnosti in kakovostnimi povratnimi informacijami o uspešnosti dela.

Kateri so ključni trendi, ki jih opazate na področju menedžmenta človeških virov?

Tehnološke inovacije in hiperpovezanost prek digitalnih omrežij močno vplivajo na to, kako delamo in živimo. Z avtomatizacijo in robotizacijo določena delovna mesta izginjajo, pojavljajo pa se nova, za katera so potrebne drugačne kompetence. Zato je eden glavnih kadrovskih izzivov prav usposabljanje zaposlenih za nove pristope in načine dela. Velik izziv je tudi staranje prebivalstva in podaljševanje delovne dobe. Najdemo tudi štiri generacije, ki hkrati delajo v podjetjih, ki zato vpeljujejo različne programe medgeneracijskega menedžmenta. Ne smemo pa pozabiti na trajnostni vidik, da se izognemo negativnim učinkom dela na zdravje in počutje zaposlenih, s tem pa tudi na njihovo uspešnost. Vlaganja v dobro počutje zaposlenih so zagotovo trend, ki ga lahko opazimo pri najuspešnejših podjetjih.

Pojavljajo oz. krepijo se tudi nove oblike dela, zlasti delo na daljavo. Na kaj moramo biti še posebej pozorni, kaj svetujete?

Pri delu na daljavo moramo predvsem upoštevati, da je ta oblika mnogim všeč, spet drugim pa ne. Raziskave kažejo, da če ima zaposleni možnosti izbire in se odloči za delo od doma, bodo njegovi rezultati dela in zadovoljstvo boljše, kot če te izbire nima in je v delo od doma prisiljen. Žal je prav slednje situacija, v kateri so se zaradi covida 19 znašli mnogi zaposleni. Vedeti moramo, da poleg prednosti, kot so na primer prihranek časa in denarja, ker ni prevoza na delo, večja avtonomija, bolj sproščeno delovno okolje, delo od doma prinaša tudi slabosti, kot so težave z ločevanjem delovnega in zasebnega življenja, motnje pri delu v domačem okolju in osamljenost.

Pa tudi ustrezne opremljenosti ali znanj za delo na daljavo mnogi nimajo, kajne?

Zato pa je zelo pomembno, da podjetje za tiste, ki delajo od doma, zagotovi čim boljše pogoje v smislu ustrezne opreme, kompetenc, pa tudi psihološke podpore in druženja zaposlenih, ki ga ob delu od doma vsi pogrešajo. V raziskavi so slovenski zaposleni izpostavili tudi slabši prenos znanja pri delu od doma, zato bi bilo dobro vzpostaviti mehanizme, da bi do tega prenosa prišlo tudi takrat, ko se sodelavci srečujejo samo prek ekranov.

UČINKOVITA KOMUNIKACIJA ZA UČINKOVITO DELO

AVTOR: BOŠTJAN TUŠAR, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Nova realnost terja tudi nova orodja komuniciranja. Čeprav je bil t. i. »chat« ali instantno, hitro sporočilo, z Internet Relay Chat (IRC) »izumljen« že daljnega leta 1988, 15 let po prvem odposlanem e-sporočilu, je preteklo še kar nekaj časa, da so se nazori o načinu e-sporazumevanja pričeli spreminjati tudi v poslovnem okolju. Koronakriza je temu dala dodaten zagon. V Hidrii z uporabo aplikacije Teams.

KORONSKI POSPEŠEK

Prva spomladanska koronakriza je bila z uvedbo dela od doma kakor nalašč za veliki preboj programskih produktov za medsebojno sodelovanje. Orodja, kot so Teams, Zoom, Slack, Google Workspace+Classroom, Webex, Trello, Amazon WorkDocs in podobna, so naenkrat pomnožila število svojih uporabnikov – naročnikov. Nekatera se osredotočajo izključno na najboljšo možno videokonferenčno izkušnjo, nekatera na deljenje datotek, nekatera na klepetanje, nekatera za poslovno okolje najbolj zanimiva pa k temu dodajajo tudi možnost celovitega učinkovitega sodelovanja, ki ga omogočajo skupna spletna mesta. Na njih lahko medsebojno delimo tudi koledarje, naloge, zapiske in dokumente/datoteke.

KDO JE NAJBOLJŠI

Eden tistih, ki je na trgu najmanj časa, a je hkrati dosegel največjo rast, je zagotovo Microsoft Teams, zato ga uporabljamo tudi v Hidri. Zlasti zato, ker imamo velik del procesov že podprtih z Microsoftovimi orodji. Globalno se je število uporabnikov te aplikacije v dobrem letu večkratno pomnožilo. Trenutno ocenjujejo, da jo dnevno uporablja kar 75 milijonov uporabnikov. K tej rasti poleg povečanih potreb zaradi oddaljenega sodelovanja in dela od doma prispeva tudi dejstvo, da je Microsoft v tem obdobju napovedal upokožitev poslovne različice Skype for Business, priljubljenega orodja za poslovno on-line komuniciranje. Poleg podjetij so brezplačne verzije Teams s pridom izkoristile tudi izobraževalne ustanove.

DODANA VREDNOST NOVE APLIKACIJE

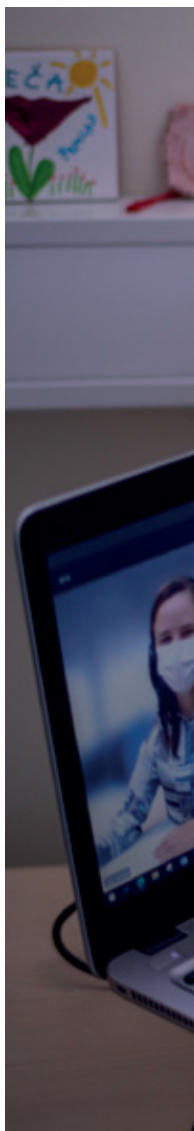
Ker smo v Hidrii v platformi Teams videli dodatne priložnosti za učinkovito skupinsko delo, smo vpeljavo tega produkta zastavili kot večmesečni projekt. V njem je sodelovalo 25 ključnih uporabnikov s ciljem, da osnovne funkcionalnosti klicanja in dopisovanja (»chat«) dopolnimo z učinkovitimi videokonferencami in deljenjem vsebin/datotek na spletnih mestih ekip. Aplikacija nam poleg tega omogoča tudi uporabo rastočega nabora pripadajočih aplikacij in to znotraj platforme. Danes v Hidrii približno 800 uporabnikov sodeluje v skoraj 200 različnih ekipah (timih) znotraj te platforme. Na teden pa tako znotraj korporacije kot zunaj nje opravijo preko 500 konferenčnih srečanj in 15 tisoč klicev. Klasične telefonije ali telefonskih central v Hidrii ne poznamo več. Vse klice na telefonske številke s svetom vršimo z aplikacijo Teams.

Klasične telefonije ali telefonskih central ne poznamo več. Vse klice na telefonske številke s svetom vršimo z aplikacijo Teams.

LEPŠA PRIHODNOST

Resda je lepo, če so številke visoke in presegajo cilje, krivulje rabe pa še naprej strme. Toda verjetno se strinjamo vsi, da bi bilo še lepše ponovno obrniti navzgor tudi krivuljo medsebojnih srečanj. Gledati številne obraze v virtualnih šolskih klopeh z zabrisanimi ozadji, slušalkami na glavi in stalno pripravljenim klikom na vklop/izklop mikrofona je pač nova realnost, za katero pa upamo, da jo bomo kmalu lahko primerno uravnotežili s pristnimi srečanji v živo.

V Hidrii 800 uporabnikov v 200 različnih timih tedensko opravi 500 e-konferenčnih srečanj in 15 tisoč klicev.

OSTANIMO ZDRAVI – SKUPAJ BOMO PREMAGALI VIRUS!

AVTORICA: SABINA VIDMAR, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Izbruhi različnih bolezní ves čas spremljajo človeštvo in s svojimi značilnostmi usmerjajo tok zgodovine. Tokrat je med nas udaril novi koronavirus. Nanj smo v Hidrii postali pozorni takoj, ko so januarja letos v kitajskem Vuhanu potrdili prvi primer okužbe. Nemudoma smo sprejeli številne varnostne ukrepe, saj je zdravje sodelavcev naša prioriteta številka 1.

Covid 19 pri ljudeh povzroča okužbe dihal. Bolezen se kaže s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem ter oteženim dihanjem. Glede novega koronavirusa je še vedno veliko neznank, a ga v tem trenutku vsaj že bolje poznamo. Zavedamo se, da možnosti cepljenja proti okužbi z njim še ni, a kljub temu ne smemo dopustiti, da bi nam popolnoma preprečil vsakdanje življenje, delovanje, naše aktivnosti. V Hidrii smo zato takoj ob izbruhu tega nevarnega virusa vpeljali poenotene ukrepe za preventivna ravnanja, usklajena z navodili strokovnjakov in Vlade Republike Slovenije.

Že takoj na začetku v marcu 2020 smo vzpostavili posebno skupino antiovid-19, ki stalno pozorno spremlja dnevno dogajanje, povezano s koronavirusom, uvaja ukrepe v skladu z zakonodajo in priporočili zdravstvene stroke ter varnosti in zdravja pri delu, redno informira zaposlene in jim posreduje napotke za varno delo in zaščito pred covidom 19. Izredne razmere, v katerih smo se znašli, namreč od vseh nas terjajo še več zbranosti, motiviranosti, požrtvovalnosti. Da ne bi ogrozili delovanja naše korporacije, smo bili primorani nadaljevati z vsakodnevnim delom.

A okoliščine in nova znanja se stalno spreminjajo, zato moramo stalno prilagajati tudi naše varnostne ukrepe. Z njimi poudarjamo pomembnost doslednega izvajanja higienskih priporočil, kot so pravilno nošenje zaščitnih mask, umivanje in dezinfekcija rok, higiena kašlja, kihanja, zagotavljanje primerne varnostne razdalje, zračenje

in dezinfekcija prostorov, merjenje telesne temperature in uporaba vozil. Zelo pomembno je tudi zavedanje, da je ob pojavu simptomov covid 19 nujno treba ostati doma in o tem obvestiti svojega vodjo.

Podrobno smo se pripravili na situacije, kako ravnati v primeru okužbe sodelavca ali njegovega družinskega člana, natančno sledimo informacijam za potovanja, prilagajamo navodila za sprejem obiskovalcev in prevoznikov. Za zmanjšanje tveganj smo delovna območja razdelili v varnostne cone. Z njimi želimo zaščititi sodelavce pred neželenim vnosom virusa po celotni Hidrii. Z natančnim spoštovanjem urnikov in varnostne razdalje, pleksi pregradami in dodatnim razkuževanjem smo uskladjali sistem delovanja jedilnic. Tudi to pomembno znižuje možnosti prenosa okužbe. Tako kot cepljenje proti gripi, ki ga že vrsto let spodbujamo med sodelavci, saj se s tem pomembno zmanjšuje možnost okužbe dihal.

Pri tem naše sodelavce spodbujamo, naj ne pozabijo na ustrezno zdravo prehrano in telesno aktivnost pa tudi dobre medosebne odnose, obvladovanje stresa in počitek. Izogibajmo se škodljivim razvadam, kot sta tobak in alkohol – morda je sedaj primerni čas, da razmislimo tudi o tem. Najpomembneje je, da ostanemo zdravi, solidarni in v dobrih medosebnih odnosih. Vsi se srečujemo z negotovostjo, zato je ustvarjanje zdravih, pozitivnih in prijaznih odnosov še toliko bolj dragoceno. Tudi pandemija novega koronavirusa ne bo trajala večno.

Izredne razmere, v katerih smo se znašli, od vseh nas terjajo še več zbranosti, motiviranosti, požrtvovalnosti.

Vsi se srečujemo z negotovostjo, zato je ustvarjanje zdravih, pozitivnih in prijaznih odnosov še toliko bolj dragoceno.

INTERVJU Z VEČKRAT NAGRAJENIM INOVATORJEM DR. MATEJEM MILAVCEM

KOT OTROK SEM POLOMIL VEČINO IGRAČ

AVTOR: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

V tokratni predstavitvi poklicev, pomembnih za Hidrio, smo se pogovarjali z dr. Matejem Milavcem, vodjo skupine za mehansko konstrukcijo in hidravliko, ki v Hidrii razvija nove produkte na področju gretja, hlajenja in ventilacije. Pravi, da njegov delovni dan ni nikoli enak prejšnjemu. Zato v svojem kreativnem delu nadvse uživa. S tem na nek način odkriva nove svetove. Ni čudno, da si želi poleteti v vesolje.

Zelo me fascinira neizmernost vesolja.

Kako bi opisali svoje delovno mesto?

Moderatorstvo v peskovniku idej in zamisli. Kot vodja skupine za mehansko konstrukcijo se počutim dolžnega prispevati k razvoju, spodbujati sodelavce h kreativnemu mišljenju in realizaciji novih konkurenčnih izdelkov, ki so osnova za stabilno prihodnost.

Ste že od nekdaj radi raziskovali in razvijali?

Radoveden sem bil že kot otrok. Zelo sem užival v deževnih dneh v igri z vodo. Gibanje vode me je vedno fasciniralo. Za dvoriščem, kamor se je stekala, sem kopal grabne, postavljaj jezove in se igral z lesenimi mlinčki, v večjih lužah pa z ladjicami. Te sem izdelal iz lesenih deščic in drv za kurjavo. Pozneje sem neizmerno užival na Planinskem polju in ob reki Uniči, kjer so bile možnosti za igro neizmerne.

Kot razumem, ste imeli tehniko radi, še preden ste znali dobro brati?

Še kot zelo majhen otrok sem v kurilnici med starim papirjem našel dve zelo debeli knjigi z naslovom Kako deluje? Ker še nisem znal prav dobro brati, so me pritegnile skice strojev, naprav in procesov. Seveda vsega nisem niti približno razumel, sem si pa močno želel, da bi. Knjige sem še dolgo po tem imel v svoji vreči, kjer sta se poleg igrač našla tudi kakšno kladivo in pipec.

Vas je radovednost pripeljala tudi k nevarnejšim stvarim, ki si jih pri svojih otrocih vsekakor ne bi želeli?

Zelo zanimiv se mi je zdel poizkus letenja z malenkost večjim dežnikom. Poizkus se je pričel na balkonu, sledila je kakšna sekunda presenečenja, končalo pa se je z zelo trdim pristankom. Na srečo brez poškodb.

Ste jih dostikrat slišali od svojih staršev? Pri izumljanju gre lahko včasih marsikaj narobe.

Največkrat sem bil kregan, ker sem polomil večino igrač. V bistvu me je zanimalo le, kaj je pod pokrovom plastičnega avtomobilčka. Kako daleč in hitro lahko pride letalo iz stiropora. Ugotovil sem, da pri določeni hitrosti krila odpadejo. Včasih se je kakšen avto znašel tudi v primežu oz. šraufštoku, kjer sem simuliral trk in opazoval, kako se mečka pločevina.

Danes v Hidrii vodite skupino za mehansko konstrukcijo in hidravliko ventilatorjev. Kaj vas privlači pri vašem delu?

Delo v skupini kreativnih ljudi. To dojemam kot velik privilegij. Privlači me občutek, da lahko nekaj kot posameznik in skupina prispevamo družbi. Fascinantno je spremljati preobrazbo ideje v realen izdelek, ki ga lahko dnevno spremljaš na proizvodni liniji, za kar pa je potrebna velika znanja.

Privlači me občutek, da lahko nekaj kot posameznik in skupina prispevamo družbi.

Kako sledite tehnično-tehnološkemu napredku, ki se izjemno hitro razvija?

Tehnološki napredek se razvija na več področjih in mu ni mogoče popolnoma slediti. Z vidika odločitev pa je pomembno, da ga vsaj spremljamo. Zato področjem, ki me zanimajo, sledim bolj intenzivno, ostalim pa po potrebi.

Kako Hidria omogoča vaš razvoj?

Predvsem z izzivi, saj sem prepričan, da je osnova razvoja potreba po nečem novem. To mi daje dodatno energijo, saj ni lepšega, kot da ti delo in njegovi rezultati dajejo smisel in jasen doprinos.

Vaše inovativne rešitve omogočajo razvoj zelenih tehnologij. Jih uporabljate tudi doma?

Za ogrevanje domače hiše uporabljam toplotno črpalko v kombinaciji s fotovoltaično elektrarno. Vgradili smo tudi sistem za prezračevanje z rekuperacijo toplote, da so izgube čim manjše. Z vidika zdravja se mi je zdel zelo pomemben sistem za centralno sesanje prostorov, s katerim preprečujemo izpust škodljivega mikro-skopskega prahu nazaj v prostor. Kmalu bo na vrsti tudi električna mobilnost.

Ni lepšega, kot da ti delo in njegovi rezultati dajejo smisel in jasen doprinos.

Bi izbrali kakšen drug poklic, če bi imeli možnost?

Ne, bil bi razvojniki! Mogoče bi za kakšen mesec na leto zamenjal laboratorije iz Slovenije z Mednarodno vesoljsko postajo. Zelo me fascinira neizmernost vesolja. Rad prebiram znanstvene prispevke z zadnjimi ugotovitvami ter stanjem vesoljske tehnike in tehnologije. Zato že načrtujem izgradnjo manjše opazovalnice na domačem vrtu, kjer bi lahko v miru užival v nočnem nebu.

INTERVJU S ŠTIPENDISTOM FRANCIJEM OVČAKOM

IZKUŠNJE MORAMO ZNATI UPORABITI V PRAKSI

AVTORICA: MOJCA BRUS, FOTO: OSEBNI ARHIV

Od nekdanj cenimo znanje, izkušnje in kompetence naših sodelavcev. To tudi aktivno prenašamo na mlade. Eden takšnih je naš štipendist Franci Ovčak, študent Fakultete za elektrotehniko. Marca se je priključil ekipi 30 strokovnjakov, ki so združili svoje moči, znanja in izkušnje ter izdelali prvi slovenski respirator, pomemben aparat za reševanje življenj v pandemiji covid-19. Izkušnje, ki jih je pridobil, so neprecenljive. Tudi za Hidrio.

Franci, štiri leta ste že naš štipendist. Zaključujete študij na Fakulteti za elektrotehniko, z nami redno sodelujete v okviru poletnega dela in praks. Kakšne izkušnje ste si pridobili?

Prvo leto v Hidrii sem začel delati preko študentskega servisa v proizvodnji. Tu sem pridobil prve izkušnje in vpogled, kako stvari delujejo. Že naslednje leto sem se pridružil ekipi v CVZ, kjer pa sem osvojil veliko novega praktičnega znanja s področja elektrotehnike. Študij me zelo veseli, saj elektronika zavzema široko področje. Danes pa skoraj ni naprave, ki se je ne prikljopi v električno in poveže s pametno napravo.

V poletnem času ste na praksi izkusili tudi posebne razmere zaradi nevarnega covid-19. Kako ste doživljali ta čas?

Kot vsi drugi sem se moral prilagoditi trenutnim razmeram. Kot študent v Hidrii pa mislim, da je dobro poskrbljeno za mladi kader.

Sredi marca je prof. dr. Marko Topič s Fakultete za elektrotehniko dal pobudo, da se tudi fakulteta kot ena od štirih skupin priključi v zgodbo o Slovenskem respiratorju. Za kaj je pravzaprav šlo?

Ponudbo za pristop smo dobili na enem od predavanj pri predmetu OME – programiranje procesorjev. Za sodelovanje smo se odločili, ker je v tistem času v Sloveniji in po svetu primanjkovalo ventilatorjev. Če bi prišlo do najhujšega, bi lahko naša naprava pomagala reševati življenja. Poleg mene je na projektu sodelovalo še osem študentov. K izzivu so pristopili tudi Hiša eksperimentov, skupina Diham in skupina pod vodstvom elektroinženirja Janeza Pirca iz podjetja Fotona.

Respirator ste poimenovali FEspirator. So vam pri njegovi izdelavi pomagali tudi zdravniki?

Da, imeli smo srečo, da si je nekaj zdravnikov iz UKC Ljubljana, ki so bili sicer v tistem času popolnoma zasedeni, vzelo čas za nas. Razložili so nam ključne funkcije profesionalnih ventilatorjev na intenzivni enoti, nam pomagali in svetovali, na kaj moramo paziti. Brez njih nikoli ne bi naredili tako dobrega respiratorja.

Kaj konkretno je bila vaša naloga na projektu?

Zadolžen sem bil za projektiranje in 3D risanje ter simulacije samega ventilatorja.

Med izdelavo prototipa sta se poleg znanja in usklajenega dela skupin pokazala ekipni duh, zagnanost in motivacija vseh udeležencev v projektu.

Ustvaril sem tudi simulacije delovanja prototipov. Znanje, ki sem ga pridobil v tem času, je zame neprecenljivo in ga bom s pridom izkoristil za delo, načrtovanje in razvijanje novosti v Hidrii.

Kako ste reševali številne izzive, ki so se pojavili z izdelavo respiratorja?

Največji izziv je bil, kako ustvariti nekaj enostavnega in uporabnega v kratkem času, saj druge skupine niso mogle za-

četiti z delom brez definirane produkta. A po več idejah smo se odločili za varianto stiskanja medicinskega balona, saj smo s tem rešili veliko težav, glavni so bili pridobitev ustreznih zdravstvenih certifikatov. S težavo smo dobivali tudi komponente za respirator, saj jih je večina prihajala iz Kitajske, ki pa je bila tisti čas popolnoma zaprta.

In kateri je bil največji?

Največji izziv je bil kako narediti napravo natančno, zanesljivo in dovolj hitro za predihavanje bolnika. Morala se je tudi prilagajati bolni-

kovemu dihanju in imeti opcijo, da ob izpadu električne energije brez težav deluje na rezervno napajanje.

Kako ocenjujete končni izdelek? Kakšni so vaši občutki zdaj, ko veste, da imamo tudi Slovenci svoj, pri nas razviti respirator?

Izdelek izgleda in deluje zelo profesionalno. S tem je poplačan ves naš trud, tudi za nočno delo nekaterih posameznikov. Ponosen in vesel sem, da sem bil lahko del ekipe v projektu, ki pomaga reševati življenja. V primeru povečanja potreb po respiratorjih jih bodo ob ureditvi zdravstvenih certifikatov lahko zdaj izdelali veliko število v kratkem času.

Ponosen in vesel sem, da sem bil lahko del ekipe v projektu, ki pomaga reševati življenja.

NEJA ERJAVEC

študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani na praksi v Hidrii

Zelo sem vesela, da sem kljub nepredvidljivim razmeram imela možnost opravljati prakso v Hidrii. Menim, da korporacija v ospredje postavlja zdravje svojih zaposlenih. Dobro skrbi tudi za informiranje zaposlenih o ukrepih za preprečevanje širjenja okužb na delovnem mestu.

MIHA HLADNIK

študent Fakultete za management in pravo na praksi v Hidrii

V Hidrii je s prihodom covid 19 čutili še večji poudarek na varovanju zdravja vseh nas zaposlenih. Mladi smo kljub začetnemu prepričanju, da nismo ogrožena skupina, virus vzeli zelo resno in delamo vse, kar je v naši moč, da bi zaščitili sebe in druge. Je pa covid 19 kljub vsem negativnim posledicam in strahu prinesel tudi pozitivne spremembe, predvsem na področju digitalne tehnologije. Te smo v kratkem času morali začeti uporabljati prav vsi, od najmlajših, ki so se prvič v življenju srečali s šolanjem na daljavo, do generacije starejših, ki v tej tehnologiji do zdaj mogoče niso videli pravega smisla.

Fotografije je bila posneta pred izbruhom epidemije covida 19.

OTROCI MAKSIMALNO UŽIVALI NA TRETJEM VODNEM IZZIVU

AVTORICA: **VESNA MARINAC**, FOTO: **ERIK BLATNIK**

Tik pred razglasitvijo epidemije novega koronavirusa smo februarja, prvi dan zimskih počitnic, otroke naših zaposlenih in njihove prijatelje peljali v nov bazenski kompleks v Koprju. Tam so na tretjem Hidriinem Vodnem izzivu počitniški teden otvorili s skokom v vodo. Uživali so v plavanju, vaterpolu, različnih vodnih vragolijah in letos prvič, potapljanju.

V tistem zimskem februarjem jutru se niso polnile le pisarne in parkirišča pred Hidrio v Spodnji Idriji in Tolminu, ampak tudi avtobusa, ki sta z obeh lokacij naše korporacije peljala številne otroke, njihove starše in spremljevalce v Koper, na težko pričakovani tretji Hidriin Vodni izziv. V novem bazenskem kompleksu so se jim pridružili še otroci iz Koprja, plavalni trenerji in animatorji. Skoraj 100 nas je s skupnimi močmi veselo skočilo v počitniški teden, kot se spodobi.

Preden pa smo začeli z vodnimi vragolijami, smo se morali najprej okrepčati z okusnimi sendviči in izmenjati pričakovanja, ki so se nakopičila pred tem razburljivim Hidriinim dogodkom. Nato smo

stekli v garderobe, se preoblekli v kopalke, kar se da hitro skočili v vodo ter pograbili vodna igrala, vesla in kajake, sup desko in kar je bilo še tovrstnih zabavnih pripomočkov. Letos prvič smo se prelevili tudi v potapljače in dihali pod vodo. Neverjetno – kot bi imeli škrge.

Po dobri uri in pol intenzivnega zabavanja ter spoznavanja vodnih in podvodnih aktivnosti nas je Vodni izziv dodobra utrudil in zlakotil. A se nismo dali. Peš smo se ob morju odpravili iz Koprja do bližnje Žusterne, kjer smo se okrepčali še z odličnim kosilom. To pa nas je dokončno pokosilo, saj je na avtobusu ob povratku domov zavladala prava pravcata tišina. Z nasmehi na obrazih smo se poslovili in si v prihodnje želeli le še več takšnih dni.

Skoraj 100 otrokom Hidriinih zaposlenih in njihovim prijateljem smo pričarali nepozaben začetek zimskih počitnic.

Letos so se otroci prvič prelevili v potapljače in dihali pod vodo.

OTROKOM V IDRIJI OMOGOČAMO TRENUTKE SREČE

AVTOR: ERIK BLATNIK, POVZETO PO IDRIJA.SI, FOTO: DAMIJAN BOGATAJ

Otroci v Idriji bodo v Športnem parku Stanka Bloudka pri tamkajšnji osnovni šoli lahko tudi zaradi naše pomoči varno uživali v povsem prenovljenem otroškem igrišču. To bo z novimi igrali in urejenimi površinami spodbujalo otroke h gibanju, kar je temelj vsestranskega razvoja mladega človeka.

Idrija je z ureditvijo igrišča pri osnovni šoli, ki je bilo pred tem v zelo slabem stanju, dobila sodobno otroško igrišče. To je z mrežo ločeno od zunanjega športnega igrišča, kar bistveno prispeva k varnosti mlajših otrok. Tako se bodo lahko otroci brezskrbno igrali, si nabirali svežih moči in uživali v zdravem načinu življenja, kar je namreč še kako pomembno pri vzgoji. Številne

raziskave namreč ugotavljajo, da se je pri otrocih zelo zmanjšalo gibanje in povečala debelost.

Ureditev otroškega igrišča je del celovite obnove in vzdrževanja športnih objektov, ki jo izvaja Občina Idrija. Finančno pomoč ji je poleg ostalih donatorjev zagotovila tudi naša korporacija. Direktor Hidrie

Spodbujanje naših otrok k aktivnemu in zdravemu načinu življenja je vse bolj pomembno.

Prenovljeno otroško igrišče smo skupaj s partnerji predali otrokom dan pred Dnevom športa, ki ga letos praznujemo prvič.

Holding Gašper Svetlik je zato ob odprtju, dan pred 23. septembrom, slovenskim Dnevom športa, poudaril, da si nadvse želi, da v tem okolju mlade družine ostanejo, saj bodo tu našle kakovost življenja in zaposlitev: »Varna in sproščena igra z veliko gibanja je ključna za otrokov vsestranski razvoj. Za Hidrio kot pomembnega delodajalca v občini je ključno tudi, da bo Idrija privlačna za mlade družine.«

Zato se naša korporacija skupaj z Občino Idrija že dalj časa trudi za še bolj privlačno okolje za mlade. »Hidria si bo še naprej prizadevala s štipendiranjem na srednješolski in univerzitetni ravni spodbujati mlade, da bi ostali v okolju. Z omogočanjem zaposlitve mladim

in s sodelovanjem v takih projektih, kot je novo otroško igrišče, krepimo tudi svoja prizadevanja k razvoju ključne lokacije Hidrie v Spodnji Idriji, da bomo ne le zagotavljali, ampak tudi kreirali razvoj novih privlačnih delovnih mest in s tem privabili mlade, da ostanejo,« je še poudaril Svetlik.

Vsem zbranim je položil na srce, da se je treba zavedati, da živimo v času, ki nam ga kroji tudi pandemija koronavirusa. Zato je vselej prisotna negotovost in kup izzivov tako v sedanjosti kot prihodnosti. A ob tem je pomembno, da tudi odrasli ne pozabimo na igrivost in se znamo poveseleti v družbi naših najmlajših.

MI SE NE DAMO

AVTOR: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Tudi v sezoni 2019/2020 smo navijali za naše športnike. Predvsem mlade, ki jim kot generalni sponzor že vrsto let stojimo ob strani. Čeprav je epidemija covid-19 prekrižala marsikateri njihov načrt in okrnila športno udejstvovanje Košarkarskega kluba Hidria Idrija, Hokejskega društva Hidria Jesenice in Nogometne šole Hidria Tolmin, vsi njeni vodilni z optimizmom zrejo v prihodnost in napovedujejo nove uspehe mladih športnikov.

Sašo Kavčič iz Košarkarskega kluba Hidria (KK Hidria) je s preteklo sezono, kolikor se jo je pač odigralo, zadovoljen. Najbolj so mu ostale v spominu članske tekme, ki so polnile Modro dvorano v Idriji z domačimi navijači, ki jim ni para: »Ekipa Hidrie je bila po številu navijačev na petem mestu v Sloveniji, takoj za evropsko Cedevito Olimpijo. Lahko rečem, da se v Idriji ponovno igra dobra

košarka, hkrati pa nas veseli še dejstvo, da je članska ekipa izjemno mlada in ima še ogromno možnosti napredka.« Ob tem je spomnil na tekmo proti Slovanu, kjer je članska ekipa KK Hidria, ki se že spogleduje z drugo slovensko košarkarsko ligo, uspela do zadnjega kotička napolniti domačo dvorano in pripraviti pravi športni praznik.

Hokejisti so navajeni nenehnega prilagajanja, saj je hokej na ledu kot situacija s covidom 19, nepredvidljiva in zahtevna.

Miha Rebolj, predsednik Hokejskega društva Hidria Jesenice (HD Hidria), zaradi marčevske prekinitve tekmovalnega dela ravno pred finalnimi boji za naslov državnih prvakov s tekmovalnega vidika ne more podati ocene. Je pa zadovoljen, da so vsi ostali zdravi in brez okužb prestali spomladanski del. »V času t. i. "lock-downa" so fantje prejeli navodila trenerjev, kako naj le v domačem okolju krepijo

fizično pripravljenost. Fantje so bili zato na začetku letnih priprav v dobri kondiciji in kar je najpomembneje, tudi dodatno motivirani za nove izzive,« izpostavlja Rebolj, ki pravi, da so v lanskoli sezoni najbolj napredovali 16- in 17-letniki. Ti so prvič nastopili v članski kategoriji in s tem v fizičnem in psihološkem smislu postali močnejši in stabilnejši.

Napredovali so tudi mladi v Nogometni šoli Hidria Tolmin (NŠ Hidria), pa čeprav je prisilna karantena pustila posledice na mladih nogometaših in je bilo potrebno kar nekaj časa, da so ponovno ujeli ritem trenažnega procesa. Kljub temu je njihov predsednik **Mitja Taljat** zadovoljen, da jim še naprej uspeva povečevati število otrok v nogometni šoli: »K vadbi se vse bolj priključujejo fantje in tudi nekaj deklet s celotnega območja zgornjega Posočja. Opažamo, da generacije igralcev, ki so v nogometni šoli vse od začetka, v veliki meri obvladajo nogometne pravilne, ki jih predpisuje sprejeti program dela za določeno starost. Napredek glede na predhodne generacije je očiten.«

In kako naprej? Epidemija novega koronavirusa in včasih tudi drašični ukrepi za zaježitev njegovega širjenja, prepovedi in podobno so pečat pustili tudi pri športnem udejstvovanju in pripravah na tekmovanja. Kljub temu vsi trije sogovorniki optimistično zrejo v prihodnost. Rebolj pravi, da so hokejisti že po naravi športa, ki je najhitrejša moštvena igra na svetu, navajeni nenehnega prilagajanja, saj je tako kot hokej na ledu tudi situacija s covidom 19 nepredvidljiva in zahtevna: »Želim si, da bi sezona potekala brez premora, da bi ostali zdravi in da bi bil naš dom jeseniška Športna dvorana Podmežakla kot mehurček, v katerem se bodo vsi, seveda ob upoštevanju ukrepov, počutili varne. Načrti so v teh časih zelo nevhvaležni, saj se ti lahko hitro podrejo. Vendar pa imamo kljub vsemu vizijo za naprej.« Tako želijo postati še bolj finančno trdni, da bodo lahko zagotovili kakovostno delo mladim, pa tudi članski ekipi HD Hidria, ki si jo želijo v prihodnje še okrepiti. Pomembno je tudi sodelovanje z Vrtcem Jesenice, kjer motivirajo otroke za vpis v hokejsko šolo in vsakodnevno gibanje.

V Tolminu želijo biti v prihodnje še bolj dosledni pri izvajanju nogometnih programov in igralcem omogočiti še boljše možnosti za njihov napredek. »Od starosti U13 dalje poskušamo z mladimi čim več delati tudi individualno oziroma v manjših skupinah in od-

pravljati pomanjkljivosti posameznikov. Uvajamo tudi aplikacijo Sportimus, ki bo v pomoč tako trenerjem pri načrtovanju vadbe, spremljanju in ocenjevanju igralcev, beleženju prisotnosti ipd., kot tudi nogometni šoli na splošno za komunikacijo s starši, obračunavanju vadb, komunikaciji do trenerjev ipd.« poudarja Taljat, ki obenem upa, da ne bi znova prišlo do prisilne prekinitve treningov in tekmovanj. V kolikor bo do tega prišlo, bodo v NŠ Hidria poskušali mlade nogometaše spodbuditi k čim bolj učinkoviti individualni vadbi. Seveda v okviru možnosti, ki bodo na razpolago.

Napredek mladih v Nogometni šoli Hidria je glede na predhodne generacije očiten.

Košarkarsko poletje z individualnimi treningi. Idrijo so takrat obiskali nekateri vrhunski košarkarji in trenerji, med njimi selektor članske reprezentance Radovan Trifunović, kar je dalo košarkarjem še dodatnega elana za delo. Zato vsak dan upajo, da se epidemiološka slika v državi začne izboljševati, s tem pa tudi začne z rahljanjem ukrepov. Ali kot pravi Kavčič: »Da pričnemo zopet normalno živeti!«

Prekinitve si ne želijo tudi v KK Hidria. Spomladanski izostanek treningov zaradi ukrepov preprečevanja širjenja virusa in prepovedi je namreč slabo vplival na košarkarje. Kljub temu jim nudijo dobre pogoje za razvoj. Tako so bili poleti na že tradicionalnih 10. pripravah v Savudriji, ki so več kot uspele. Prav tako so julija izvedli 14-dnevno

KOMENTAR GLAVNEGA TRENERJA KK HIDRIA GAŠPERJA KOLMANA

TRKAMO NA VRATA

2. SLOVENSKE KOŠARKARSKE LIGE

FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

V sezono vstopamo v nekoliko spremenjeni zasedbi. A smo kljub vsemu uspeli zadržati jedro domačih fantov, ki so že v lanski sezoni nosili veliko breme. Dodali smo jim mlade in perspektivne igralce iz domačega pogona, ki bodo poleg članskih tekem nastopali tudi v mladinski kategoriji. V ekipo smo pripeljali tudi pomembne okrepitve: Gregorja Breclja, Žigo Markusa in Jasmina Hercegovca.

Priprave na novo sezono smo kljub omejitvam izvedli po načrtanem planu, za kar gre zasluga vodstvu kluba. Cilji tako v letošnji sezoni ostajajo enaki lanskim, torej najvišji. Na vsaki tekmi želimo prikaza-

ti gledljivo in borbeno košarko ter na koncu zmagati. V skupini, kjer nastopamo v prvem delu, se želimo uvrstiti na eno od prvih dveh mest, ki vodita v ligo za prvaka. V tej pa je cilj zadržati prvo ali drugo mesto in tako naslednje leto nastopati v 2. slovenski košarkarski ligi.

Kljub omenjenim visokim rezultatskim ciljem pa smo v klubu še naprej odločeni razvijati mlade igralce. V člansko ekipo smo tako vključili nekaj mladincev, ki bodo zagotovo čez leto ali dve v veliko pomoč zdajšnji generaciji. Že letos bodo dobili priložnost zaigrati na članskih tekmah in upamo, da jim bo uspel preskok v čim krajšem času.

KINEZIOLGINJA NECA KOMPARA O HIDRIINEM PROJEKTU MINUTE ZA ZDRAVJE

Z GIBANJEM KREPIMO ZDRAVJE – TUDI NA DELOVNEM MESTU

AVTORICA: NECA KOMPARA, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Kot kineziologinja spodbujam telesno aktivnost tako v prostem času kot tudi na delovnem mestu. Redna telesna dejavnost je namreč izjemnega pomena za naše zdravje. Skupaj z duševnim zdravjem je najpomembnejša sestavina zdravega življenjskega sloga. S Hidrio smo zato že leta 2019 začeli sodelovati v projektu Minute za zdravje, s katerim aktivno promoviramo zdravje na delovnem mestu in skupaj izvajamo desetminutne aktivne odmore.

Ustrezno delovno okolje je za dobro in zdravo počutje zelo pomembno. Med obiskom vseh lokacij Hidrie, smo zato najprej pogledali ustreznost delovnih mest iz ergonomskega vidika. Sem spadajo predvsem delovni stol, miza, računalniški zaslon, miška in tipkovnica. Ti morajo biti nastavljeni po meri uporabnika. Pomembna je tudi optimalna razsvetljava okolja in ustrezno ozračje oz. klima. S pravilnim načrtovanjem in izborom ergonomsko oblikovane opreme preprečimo poškodbe, ki se lahko sčasoma razvijejo v dolgotrajno delovno nezmožnost. Bolezni mišično-kostnega sistema so vzrok za skoraj četrtno bolniških izostankov na delu. Zato je upoštevanje ergonomskih načel pri oblikovanju delovnega mesta zelo pomembno. To ne vpliva samo na zdravje delavca ampak tudi na njegovo zadovoljstvo in motivacijo za delo.

Poleg ustrezno ergonomsko oblikovanih delovnih mest so zelo pomembni tudi aktivni odmori, ki jih z zaposlenimi izvajamo med delovnim časom. Z njimi zagotovimo splošno sprostitve telesa in preusmerimo misli, sprostim in raztegemo mišične strukture, ki se zaradi prisilne držke skrajšajo ter aktiviramo in krepimo mišične skupine, ki so zaradi specifične delovnega mesta neaktivne. S korekcijskimi vajami tudi popravimo

in izboljšamo telesno držo ter navezujemo stik med zaposlenimi in gradimo medosebni odnos. Številne raziskave namreč potrjujejo, da telesna dejavnost na delovnem mestu pa tudi izven njega izboljšuje naše zdravje in počutje ter posledično tudi delovno storilnost.

V ta namen smo skupaj s Fakulteto za šport izvedli izobraževanje za ambasadorje zdravja. Ti so danes odgovorni, da aktivni odmori potekajo redno in tehnično pravilno. V okviru Centra za krepitev zdravja Idrija smo preizkusili telesno pripravljenost zaposlenih. Preko baterije testov smo izmerili njihove motorične sposobnosti, mišično-skeletno ter kardiorespiratorno pripravljenost. Naše sodelovanje pa se tukaj še ni končalo. S fakulteto smo naredili tudi test hoje na dva kilometra, meritve krvnega tlaka in različna predavanja glede aktualnih tem, kot so spoprijemanje s stresom, cepljenje proti sezonski gripi ter ohranjanje zdravja in preprečevanje širjenja okužb.

Naše sodelovanje je zaradi epidemiološke situacije v državi žal začasno ustavljeno. A verjamem in vem, da bomo v prihodnje še naprej sodelovali in skupaj skrbeli za boljše počutje zaposlenih. Zato ostanite zdravi in redno telesno aktivni. Kmalu se spet vidimo.

Telesna dejavnost na delovnem mestu izboljšuje naše zdravje in posledično tudi delovno storilnost.

Fotografija je bila posneta pred izbruhom epidemije covida 19.

INTERVJU S SAKSOFONISTKO KRISTINO NELI LAMPE

ŽIVLJENJE BREZ GLASBE BI BILO PRAZNO IN PUSTO

SPRAŠUJE: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

»Glasba daje dušo veselju, krila mislim, polet domišljiji in življenje vsemu.« To so Platonove besede, ki po mnenju saksofonistke in članice Godbenega društva rudarjev Idrija Kristine Neli Lampe najbolj opisujejo to čudovito obliko umetnosti. Zato v njej neizmerno uživa, najde svoj notranji mir, se sprosti in odmisli vsakdanje težave. Glasba je v nas vseh, nima pravil in vsak od nas jo začuti drugače.

Moji vzorniki so tisti, ki dokažejo, da je možno z veliko mero vztrajnosti in močno željo doseči na videz nemogoče.

Ste že od nekdaj v sebi čutili, da boste glasbenica? Se glasba enostavno zgodi človeku ali je pot do tega premišljeno načrtovana?

Že od nekdaj me je glasba veselila, vendar pa si nisem nikoli predstavljala, da bom z glasbo prišla tako daleč. Tukaj lahko poudarim, da so poleg mojih notranjih glasov za nadaljnjo pot v tej smeri pripomogli predvsem profesor v glasbeni šoli, godbeno društvo in seveda družina. Mislim, da se strast do glasbe enostavno zgodi. Če si v stiku z njo že od malih nog, si ne predstavljaš več dneva brez poslušanja, petja ali igranja na instrument.

Zakaj saksofon? Nekateri pravijo, da je to instrument, ki zveni najbolj seksi.

Sprva sem želela igrati violino, ker pa takrat ni bilo dovolj prostih mest, so mi predlagali saksofon ali klarinet. Saksofon se mi je že od nekdaj zdel zanimiv instrument z lepim zvokom. Navdušilo me je to, da se ga uporablja v klasični ter jazz in zabavni glasbi. Seveda pa se strinjam, da je zaradi tona in barve izmed vseh instrumentov najbolj seksi.

Kako pa vas je pot zapeljala v Godbeno društvo rudarjev Idrija, eno najstarejših pihalnih godb na svetu?

Preskok iz šolskega orkestra na idrijsko pleh musko je bil velik. Priznam, da me je bilo sprva malce strah, saj sem bila takrat najmlajša, vendar so kmalu za menoj prišli tudi sošolci in strah je bil pozabljen. Čeprav godbe zaradi šolanja ne morem redno obiskovati, se po celem tednu v Ljubljani najbolj veselim petkovih večernih vaj in dveh ur čiste zabave.

Na vaši glasbeni poti vam pomaga tudi Hidria, ki je generalni sponzor omenjenega godbenega društva. Kako sodelujete z njo?

Že drugo leto zapored sem na novoletnem koncertu igrala kot solistka, lansko leto pa sem bila deležna donacije naših generalnih sponzorjev, ki mi bo pomagala pri nakupu instrumenta in pri nadaljnjem izobraževanju. Še enkrat bi se vam iskreno zahvalila za to priložnost in upam, da bomo v prihodnje še sodelovali.

Imate poleg igranja v godbi tudi kakšne svoje projekte? Ko sem vas lani poslušal na tradicionalnem Hidriinem predno-

voletnem koncertu, sem si vas takoj predstavljaj v kakšni jazzu zasedbi. Imate radi tovrstno zvrst? Tu veliko saksofonistov lahko pokaže svoje znanje.

Poleg godbe v Idriji igram tudi v šolskem pihalnem orkestru in v kvartetu saksofonov, zaenkrat pa zunaj šole še ne igram v nobeni drugi zasedbi. Kljub temu si puščam poti in možnosti odprte za kakršnekoli projekte, saj me res veseli karkoli v povezavi z glasbo. V prihodnosti se lahko zato vidim tako v klasični kot tudi v jazz zasedbi.

Imate vzornike? Denimo Charlie Parker, pa John Coltrane, Stan Getz in njim podobni virtuozii?

Moji vzorniki so vsi, ki imajo enake vrednote kot jaz, ki dokažejo, da je možno z veliko mero vztrajnosti in močno željo doseči tudi tiste nemogoče stvari. Zato tudi sama cenim te vrednote in se poskušam kar se da dobro zgledovati po njih.

Kariera glasbenika je včasih hudo naporna. Neprestane vaje, učenje novih kompozicij, koncerti. Vas je kdaj prešinilo, da bi vse skupaj pustili in postali nekaj drugega?

Glasbena pot je tako kot vsaka pot polna vzponov in padcev. Najpomembnejše se mi zdi to, da ostaneš zvest sam sebi in da vztrajaš pri stvareh, ki te veselijo in delajo takšnega, kot si. Tudi sama sem že večkrat podvomila v svoj uspeh, saj se mi je pot zaradi stresa in preobremenjenosti zdela pretežka. Pot do uspeha je polna preizkušenj, koncertiranja in spoznavanja ljudi, ki jih veseli ista stvar. Vedno pa sem se spomnila, da bi bilo moje življenje brez tega prazno in pusto.

Kam merite, kakšne cilje imate? Je Slovenija dovolj velika za vas ali se že spogledujete s tujino, kjer je za glasbenike veliko več priložnosti za kakovostno delo?

Zaenkrat imam v načrtih ostati v Sloveniji in uspešno opraviti sprejemne izpite na Akademiji za glasbo v Ljubljani, pozneje pa se želim podati v svet in ljudem pokazati svojo strast do glasbe. Moj cilj je postati profesionalna saksofonistka, ki bo mogoče kdaj tudi kaj sama skomponirala. Rada bi podala svoje znanje mlajšim generacijam, poleg tega pa se lahko vidim tudi v kakšnih komornih zasedbah in kot solistka. Vedno pa bom ostajala zvesta domačemu kraju in idrijski pleh muski.

Strast do glasbe se enostavno zgodi.

NIČ NAS NE USTAVI

AVTORICA: **TINA BENČINA**, FOTO: **ROBERT ZABUKOVEC**

Godbeno društvo rudarjev Idrija letos praznuje kar 356-letnico delovanja. Ko je o tej godbi pisal slavni Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske in jo tako tudi prvič pisno omenil, je poročal o slavlju, na katerem so sodelovali idrijski godbeniki – najprej na procesiji in nato še na zabavi na cesarskem travniku. Iz tega lahko sklepamo, da je bila naša godba že od samih začetkov prisotna ob vsakem pomembnem dogodku v Idriji. Poskrbela je za uradni protokol, hkrati pa tudi za zabavo. In to tradicijo še vedno ohranjamo. Pa tudi če nas preseneti pandemija.

Leto 2020 smo začeli kot običajno: načrtov je bilo veliko, motivacije še več. Pripravljali smo se na promenadne in celovečerne koncerte, snemanja koračnic, pa seveda na vse tiste špile, ki se pojavijo nekje vmes in se jih prav tako z veseljem udeležimo. Ko je spomladi ves svet obstal zaradi pojavnovega koronavirusa, smo se tudi mi morali na hitro prilagoditi. In ko smo nekega popoldneva eden po eden na varni razdalji pred čipkarsko šolo prevzemali svoje notno gradivo, nihče ni vedel, kdaj se bomo ponovno lahko zbrali vsi skupaj.

Pa smo hitro pozabili na to. Naš umetniški vodja Domen Prezelj je napisal nov aranžma koračnice Due Cromie in spopadli smo se z novim izzivom – kako naj ločeno, pa vendar skupaj zaiigramo za naše zveste poslušalce. Vsak je doma posnel svoj del, nato pa smo zvok in sliko združili v skupni posnetek. Rezultat smo predvajali na družabnih omrežjih, svoje mesto pa je našel tudi v oddaji Slovenski pozdrav na RTV Slovenija, kjer se je na pobudo Javnega sklada za kulturne dejavnosti na podoben način predstavilo več slovenskih godb.

Prišel je 1. maj, praznik dela. Covid 19 še ni odnehal, mi pa tudi ne. Prvomajska budnica je za nas vsako leto nekaj posebnega. Zberemo se skupaj ter z glasbo budimo in pozdravljamo občane. Čeprav se godba tokrat fizično ni mogla zbrati, smo vseeno želeli zbuditi praznično Idrijo. Z zvočnikom na strehi avtomobila se je nekaj mladih članov podalo na turnejo po idrijskih in spodnjeidrijskih ulicah. Seveda nismo pozabili na stanovalce domov za upokojeince in Psihiatrične bolnišnice Idrija, ki nas vsako leto prav lepo sprejmejo.

Godbeniki smo dogajanje pospremili s svojih balkonov – nekateri s solzami v očeh, drugi z nasmeškom na obrazu, spet tretji pa z instrumenti v pravih malih družinskih plehmuskah.

Kmalu je sledilo izboljšanje epidemiološke slike, zato smo se navdušeni spet zbrali na skupnih vajah – na svežem zraku na dvorišču gradu Gewerkenegg v Idriji. Pripravili smo tudi razstavo v izložbi ob glavnem trgu, ki so si jo mimoidoči (vsaj tako je bilo opaziti) kar radi ogledali. Sledil je promenadni koncert na glavnem trgu Idrije, nato smo s koračnicami popestrili festival Idrije! oživi, konec avgusta pa še tekaški dogodek Hg Trail. V septembru smo z varno razdaljo

med godbeniki in z upoštevanjem vseh preventivnih ukrepov začeli z novo sezono vaj. Zaradi ponovnega poslabšanja epidemiološkega stanja smo vaje oktobra začasno prekinili, a s tem načrtov ni zmanjkalo.

Idrijska godba je preživela kuge, vojne, dobre, slabe stvari. Vedno je bila prisotna v tem prostoru.

Pripravili smo se na delo od doma z upanjem, da kmalu lahko ponovno zaigramo skupaj. Zavedamo se resnosti situacije, zato smo odločeni tudi mi prispevati svoj del k ohranjanju vsesplošnega zdravja. Prav tako pa bomo, čeprav na prilagojen način, poskrbeli tudi za odgovornost, ki jo nosimo kot člani najstarejše neprekinjeno delujoče godbe v Evropi, in bomo, ko bo to mogoče, spet zaigrali za vas.

Zavedamo se resnosti situacije, zato smo odločeni tudi mi prispevati svoj del k ohranjanju vsesplošnega zdravja. Prav tako pa bomo, čeprav na prilagojen način, poskrbeli tudi za odgovornost, ki jo nosimo kot člani najstarejše neprekinjeno delujoče godbe v Evropi, in bomo, ko bo to mogoče, spet zaigrali za vas.

Pa naj si za konec sposodimo besede, ki jih je v dokumentarnem filmu zGodba iz Idrije iz leta 2008 delil naš dolgoletni član Franci Vidmar – Cun: »Idrijska godba /.../ je preživela kuge, vojne, dobre, slabe stvari. Vedno je bila nekako prisotna v tem prostoru.« Zato na tem mestu obljublamo, da nas tudi ta epidemija ne bo ustavila!

Z RDEČIMI BALONI ZA SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI

AVTOR: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Tudi letos smo podprli tradicionalni Pohod z rdečimi baloni v počastitev Dneva redkih bolezni. Udeleženci so z rdečimi baloni poudarjali predvsem sprejemanje vsakršne drugačnosti in pomen psihološke pomoči materam ob rojstvu otroka s posebnimi potrebami. Pohodi so potekali po celi Sloveniji in tujini, drugo leto zapored tudi v Idriji.

Fotografija je bila posneta pred izbruhom epidemije covid 19.

*Vsi otroci si zaslužijo
enakovredno mesto v družbi.*

Organizator šestega tradicionalnega mednarodnega Pohoda z rdečimi baloni, Zavod 13 iz Maribora, s pohodi že leta javnost opozarja, da si vsi otroci zaslužijo enakovredno mesto v družbi. Da se ne bi bali drugačnih, ampak bi jim ponudili svojo roko. Otroci, ki se sicer s svojimi nekoliko drugačnimi vrstniki ne srečujejo pogosto, imajo na tem barvitem in pozitivnem pohodu vselej priložnost, da izgubijo vsakršni predsodek. Sponzor dogodka je drugo leto zapored tudi naša korporacija, saj spoštujemo drugačne in jih enakopravno vključujemo v vsakdanje življenje.

Letošnja akcija, v kateri so se rdeči baloni preselili že na vse kontinente sveta razen na Antarktiko, je potekala pod zgornjim podnaslovom Kaj pa Ona? S tem želijo v Zavodu 13 jasno izpostaviti problem pomanjkanja psihološke pomoči mamam otrok z redkimi boleznimi, še posebej ob njihovem rojstvu. V ta namen so tudi vsem porodničnicam v državi poslali pismo, v katerem so jih opozorili, da ob skrbi za otroka ne smejo pozabiti na psihično podporo ženski. Pripravili pa so tudi dve zloženci, s katerima so ponudili brezplačno in nestrokovno pomoč staršev otrok z redkimi boleznimi. Častni pokrovitelj dogodka je bil tako kot vsako leto predsednik države Borut Pahor.

Pohod je letos drugo leto zapored potekal tudi v Idriji, kjer so ga udeležili številni otroci, njihovi starši in sorodniki. Z rdečimi baloni v rokah so se sprehodili po tamkajšnjih ulicah in z nasmehi na obrazih javnost predramili iz nenehnega hitenja našega vsakdana ter se spomnili, kje se skriva prava vrednost življenja. Zdravje namreč vse prevečkrat postane pomembno šele takrat, ko zbolimo mi ali naši najbližji.

*Organizatorji so letos opozarjali
na pomanjkanje psihološke pomoči
mamam otrok z redkimi boleznimi,
še posebej ob njihovem rojstvu.*

MICHELINOV VODNIK PRIPOROČA KENDOV DVOREC

AVTOR: ERIK BLATNIK, FOTO: ROBERT ZABUKOVEC

Slovenija je letos dobila prvi Michelinov vodnik po 52 vrhunskih slovenskih gostilnah in restavracijah. Rdeča biblija, kot v svetu tudi radi imenujejo ta ugledni kulinarčni vodnik, je Kendovemu dvorcu s kuharskima mojstroma Klavdijem Pirihom in Francijem Pivkom podelil Michelinov krožnik 2020, simbol odlične kulinarike, skrbno pripravljene iz svežih sestavin.

Michelinov krožnik si je prislužila ekipa Kendovega dvorca s kuharskima mojstroma Klavdijem Pirihom in Francijem Pivkom.

Kendovega dvorca. Pred tremi desetletji smo bili ena prvih restavracij v Sloveniji, ki je gostom nudila jedi po receptih, značilnih za naše okolje. Trendi so se spreminjali, mi pa smo ves čas ostali zvesti tradiciji. Tako visoko priznanje dokazuje, da smo izbrali pravo pot.«

Z uvrstitvijo Kendovega dvorca v prvi slovenski Michelinov vodnik so sodelavci v tej vrhunski restavraciji znova dokazali, da sodijo v sam vrh svetovne gastronomije. Lepa popotnica in motivacija za nadaljnje delo in nove kulinarčne podvige.

*Kendov dvorec v Sloveniji
že desetletja slovi
po svoji odlični kuhinji.*

»Z godovina teče skozi Idrijo kot njeni številni hitri in neustavljivi potoki in reke. Ime mesta vzbuja spomine na živo srebro, Napoleona, čipke in ne nazadnje tudi priznano restavracijo Kendovega dvorca, ki v Sloveniji že desetletja slovi zaradi svoje odlične kuhinje. Domači, podeželski šarm ustvarja toplo vzdušje, okusna kulinarika pa je pripravljena iz lokalno proizvedenih pridelkov, ki so skoraj vsi ekološki,« so Michelinovi ocenjevalci opisali Kendov dvorec in njegovo restavracijo. Opazili so tudi skrb dvorca za trajnostno kulinariko in še posebej izpostavili, da si v kuhinji z izbiro sestavin prizadevajo za ohranjanje voda in vodnih virov.

Za to že leta skrbita kuharska mojstra Klavdij Pirih in Franci Pivk, ki prisegata na preprost okus in lokalno hrano: »Sestavina je osnova vsake dobre kuhinje. Z njo se vse začne, končni rezultat pa je odraz nje in kuharjeve kreativnosti. Za nas je najpomembnejša,« je povedal Klavdij Pirih. Kulinarika v Kendovem dvorcu sicer izhaja iz idrijske tradicije: »Žlikrofi, bakalca, smukavc, potice, bleki, štruklji so naša osnova.« Klavdij Pirih meni, da je v kulinariki najpomembnejše to, da gost od mize vstane zadovoljen. Opaža, da Slovenci vedno bolj cenimo dobro kulinariko in se o tem tudi izobražujemo: »Na nek način smo kuharji tisti, ki izobražujemo goste.«

»Imamo srečo, da lahko v neposredni bližini najdemo dobavitelje odličnih sestavin,« poudarja tudi kuharski mojster Franci Pivk, ki v kuhinji Kendovega dvorca ustvarja že od začetka delovanja restavracije. »Michelinov krožnik, za katerega upam, da ga bomo nekoč nadgradili v zvezdico, mi pomeni zelo veliko. Še posebej zato, ker smo kulinariko, ki temelji na lokalnem izročilu in je danes značilna za vrhunske restavracije po vsem svetu, izbrali že ob samem začetku delovanja

Fotografije so bile posnete pred izbruhom epidemije covid 19.

				DOGODEK, PRIPETLJAJ, DOGODIVŠČINA	PREBI-VALEC REKE	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA SHERIDAN	POSTAVA, RAST	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC IN REŽISER (CLINT, ROJ.1930, UMAZANI HARRY)	ZELO MOČNO KRATKO-TRAJNO ČUSTVO	FRAN RAMOVŠ	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (LIZ)	JADRANSKA LUKA V ITALIJI
				PRAŠIČ, PUJS				BOLEČ IZPUŠČAJ NA USTNI SLUZHNICI				
				DOBIČEK OD KAPITALA NATAŠA ABRAM				PISATELJ LEVSTIK JUŽNO-AFRIŠKA ANTILOPA				
										YVONNE CRAIG		
										CESTNA PREVLEKA		
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	ŠPORTNIK V SMUKU	PARK V LJUBLJANI	PEKOČ OBČUTEK V ŽELODCU VLADIMIR NABOKOV				PRIPRAVA ZA VKLOP IN IZKLOP ADI SMOLAR					
REČ, PREDMET					ŽENSKI OSEBNI ZAIEMEK NINA RICCI			HERMIONE V H.POTTERJU (EMMA) TKANO BLAGO				
ŠTEVILO, OD KATEREGA SE ODŠTEVA, ZMANJŠEVANEC						NAJVIŠJI VRH KARAVANK (2236 M) DOLINA				SAMOSTANSKI BRAT SHAKE-SPEAROV KRALJ		
URŠA VLAŠIČ			NEPRIJETEN VONJ NIKI LAUDA				AVSTRALSKI MEDVEDEK VREČAR VW MODEL				DESETI MESEC V LETU	ŠARA, KRAMA
KNJIGOVODSKI RAČUN					POMOČ: FRA MINUEND NIALA WATSON	VELIKA MUHA, BRENCELJ KIRSTIE ALLEY			MAGNAT IN FUTURIST MUSK POLICIJSKI KOMBI			
EDGAR ... POE					KOPIJA ŽIVEGA BITJA SLOVAŠKO GOROVJE			MATI, MAMICA FRIZERSKI PROSTOR				
4. IN 10. ČRKA			SANITETNI MATERIAL SAMICA PURANA				LIKOVNI UMETNIK GLAS PRI PRELOMU				TADEJ VALJAVEC SVINJSKA ZAREBRNICA	
X		PRIPRAVA ZA KAJENJE HRVAŠKI PEVEC (IVAN)				RANOCELNIK ... IN JANG				DEBELA PALICA RAZCVET, BOOM		
PROPAD, KONEC ŽIVALSKJE VRSTE							... IN 40 RAZBOJNIKOV TONI INNAUER					
KARIERNI AMBICIOZNEŽ								LEDENA SVEČA				
ZVRST JAMAJSKE GLASBE			YANKEE, AMERIČAN					NAMEN, NAKLEP				

Zahvaljujemo se vsem bralkam in bralcem revije Hidria, ki ste nam poslali kupone z geslom nagradne križanke, ki je bila objavljena v 35. številki.

Pravilno geslo nagradne križanke v 35. številki revije Hidria se glasi: **SODELUJEMO IN SOKREIRAMO**. In kdo je imel tokrat največ sreče pri žrebu?

Anja U. prejme glavno nagrado Kendovega dvorca, ki ji poklanja **kosilo ali večerjo za dve osebi**. Nagrajenec lahko nagrado izkoristi do 31. maja 2021 z obvezno predhodno najavo na telefonski številki 05 37 25 100.

Nagrajenci/-cu iskreno čestitam!

Bralki ali bralcu, ki bo do 15. maja 2021 poslal priloženi kupon s pravilnim geslom tokratne nagradne križanke na naslov: Hidria Holding d. o. o., podružnica Spodnja Idrija, Spodnja Kanomlja 23, 5281 Spodnja Idrija, s pripisom »Za nagradno križanko«, bo Kendov dvorec prav tako podaril kosilo ali večerjo za dve osebi.

Veni ovojnici lahko pošljete tudi več kuponov hkrati.

KUPON 36

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta in poštna številka: _____

Davčna številka: _____

Rešitev križanke:

Pravilno rešitev nam lahko sporočite tudi po elektronski pošti, na naslov: **info@hidria.com**.

50 let

IŠČEMO NAJIZVIRNEJŠO STARO FOTOGRAFIJO, DOKUMENT ALI PREDMET.

Imate morda vi najizvirnejšo staro fotografijo, dokument ali predmet, povezan z delovanjem Hidrie v njenem dolgoletnem obstoju?

Kot smo objavili že v prejšnji številki, naslednje leto praznujemo 50 let delovanja Hidrie. Na lokaciji v Sp. Idriji se je leta 1971 pričela proizvodnja elektromotorjev, ki je kasneje prerasla v vodilnega proizvajalca sistemov v svojih segmentih.

Seveda bomo obletnico obeležili na več načinov. Zato vas **zaposlene** kot tudi vse **upokojene sodelavce** vabimo, da doma pobrskate po spominu, starejših albumih s fotografijami in predalih ter morda odkrijete kakšno pozabljeno fotografijo, dokument ali predmet, vezan na prvo obdobje poslovanja od samega začetka leta 1971, pa vse do leta 2000.

Če vam bo uspelo in boste najdeno pripravljeno deliti z nami, nam lahko to sporočite na info@hidria.com ali pokličete na 05 37 56 000 in tako prispevate k mozaiku zgodovine, ki ga pripravljamo ob obletnici.

Praktične nagrade za vaš trud so zagotovljene. Dodatno presenečenje pa čaka najboljših tri, ki bodo po oceni strokovne komisije prispevali najizvirnejšo fotografijo, dokument ali predmet.

50

Revija Hidria izdaja: Hidria Holding d.o.o., Nazorjeva 6a, 1000 Ljubljana, podružnica Spodnja Kanomlja 23, 5281 Spodnja Idrija.

Revijo brezplačno prejmejo vsi zaposleni v družbah korporacije Hidria, vsa gospodinjstva v občini Idrija, poslovni partnerji, štipendisti in drugi zainteresirani partnerji.

Odgovorni urednik: Erik Blatnik

Uredniški odbor: Erik Blatnik, Tanja Kenda, Tonja Blatnik, Rok Podobnik, Boštjan Tušar, Renato Leoni, Robert Zabukovec

Urednik fotografije: Robert Zabukovec

Naslovnica: dr. Špela Bolka in Hidria Bont, foto: Robert Zabukovec

Fotografije: Robert Zabukovec, Erik Blatnik, Andraž Martinšek, Arhiv Hidrie, iStock

Naslov uredništva: Spodnja Kanomlja 23, 5281 Spodnja Idrija, Slovenija

Spletni naslov: www.hidria.com
Na spletnih straneh Hidrie najdete vse dosedanje številke revije Hidria.

Oblikovna zasnova in oblikovanje: Meta Žebre

Tisk: NONPAREL d.o.o.

Naklada: 6.150 izvodov

Želite brezplačno prejemati revijo Hidria?

Revijo Hidria brezplačno prejmejo vsi zaposleni v Hidriinih družbah ter vsa gospodinjstva v idrijski občini. Radi jo prebirajo tudi naši poslovni partnerji. Če revije še ne prejimate, pa bi jo v prihodnje želeli, nam pišite na naslov Hidria Holding d.o.o., podružnica Spodnja Idrija, Spodnja Kanomlja 23, 5281 Spodnja Idrija, s pripisom »Za revijo Hidria« ali po elektronski pošti na naslov: info@hidria.com.

Horta

Leta in korake puščamo za seboj,
le spomini ne tonejo v pozabo.

A že na obzorju žarijo
zvezdice nove dobe.

Naj prinesejo nam zdravja,
sreče, ljubezni in svetlobe!

Naj bo božič lep in miren,
novo leto 2021 pa veselo in
uspehov polno!